

Универзитет у Београду / University of Belgrade

ЗАДУЖБИНСКО НАСЛЕЂЕ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

/

LEGACY
OF THE UNIVERSITY
OF BELGRADE
ENDOWMENTS

заоставштина за памћење и чување

a legacy to remember and to keep

215 година

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

Издавач/ Универзитет у Београду
Студентски трг 1, Београд
www.bg.ac.rs

За издавача/ Владан Ђокић,
ректор Универзитета у Београду

Уредница/ Маја Маринковић,
руководилац Службе за универзитетску
и задужбинску имовину

Аутори текстова/ Тијана Борић, Снежана Тошева,
редакцијски текстови из архиве
Универзитета у Београду

Стручна редакција/ Марица Шупут

Превод/ Јелена Ердељан

Фотографије/ Зоран Месаровић,
из фотодокументације Универзитета
у Београду

Дизајн/ Драгана Лацмановић

Тираж/ 800

Штампа/ Alta Nova

Захваљујемо се на помоћи и сарадњи Матици српској,
Народном музеју Србије, Народној банци Србије и
Биолошком факултету Универзитета у Београду

Publisher/ University of Belgrade,
Studentski trg 1 Belgrade
www.bg.ac.rs

For the Publisher/ Vladan Đokić,
Rector of the University of Belgrade

Editor/ Maja Marinković,
Head of the University and Endowment
Property Service

Text authors/ Tijana Borić, Snežana Toševa,
texts from the Archive of the University of
Belgrade

Professional redaction/ Marica Šuput

English translation/ Jelena Erdeljan

Photo credits/ Zoran Mesarović,
photo documentation of the University
of Belgrade

Design/ Dragana Lacmanović

Print run/ 800

Printed by/ Alta Nova

The University of Belgrade extends its gratitude for
the help and co-operation of Matica srpska,
National Museum of Serbia, National Bank
of Serbia and the University of Belgrade – Faculty
of Biology

Универзитет у Београду / University of Belgrade

ЗАДУЖБИНСКО НАСЛЕЂЕ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

Заоставштина за памћење
и чување

A Legacy to Remember
and to Keep

Beograd/ Belgrade 2023

Смедеревска банка, Фондација Милана Стефановића – Смедеревца и супруге Даринке
Bank of Smederevo, The Milan Stefanović Smederevac and Wife Darinka Foundation

Садржај

Реч ректора Универзитета у Београду / 6
Задужбинско наслеђе Универзитета у Београду / 9
Капетан Мишино здање / 37
Задужбина Луке Ђеловића Требињца / 51
Задужбина Ђоке Влајковића / 63
Задужбина Светозара Видаковића и жене Магдалене / 71
Задужбина Влајка Каленића / 73
Задужбина Миливоја Јовановића и Луке Ђеловића / 77
Фондација Милана Стефановића Смедеревца и супруге Даринке / 85
Задужбина Љубице М. Здравковић / 89
Задужбина Веселина Лучића / 91
Фондација <i>Сестре Булајић</i> / 96
Фондација <i>Мр ph Љубица Војтех Драгићевић и ing. оесс Никола Драгићевић</i> / 101
Фондација Косте Мигрића / 105
Фондација <i>Нови добротвори Универзитета у Београду</i> / 110
Фондација <i>Гордана Јокић Кашиковић и Драгиша Кашиковић</i> / 114
Задужбина Александра Котуровића / 118
Дан задужбинара и Плакета Лука Ђеловић Требињац / 123
Мапа задужбина и фондација / 127

Contents

A Word from the Rector / 6
Legacy of the University of Belgrade Endowments / 9
Captain Miša's Mansion / 37
The Luka Ćelović Trebinjac Endowment / 51
The Đoka Vlačković Endowment / 63
The Svetozar Vidaković and Wife Magdalena Endowment / 71
The Vlačko Kalenić Endowment / 73
The Milivoje Jovanović and Luka Ćelović Endowment / 77
The Milan Stefanović Smederevac and Wife Darinka Foundation / 85
The Ljubica M. Zdravković Endowment / 89
The Veselin Lučić Endowment / 91
The <i>Bulajić Sisters</i> Foundation / 96
The <i>Mr ph Ljubica Vojtech Dragičević and ing. oess. Nikola Dragičević</i> Foundation / 101
The Kosta Migrić Foundation / 105
The <i>New Benefactors of the University of Belgrade</i> Foundation / 110
The <i>Gordana Jokić Kašiković and Dragiša Kašiković</i> Foundation / 114
The Aleksandar Koturović Endowment / 118
<i>Benefactors' Day</i> and the <i>Luka Ćelović Trebinjac</i> Plaque / 123
Map of Endowments and Funds / 127

Реч ректора

Универзитет у Београду, темељ нашег образовног и научног система, као и основни покретач целокупног друштвеног развоја, имајући у виду своје дугогодишње деловање, представља истинске стубове на којима почивају основне вредности наше земље и нације. Од његовог оснивања до данас, задужбине и акти доброчинства пресудно су доприносили опстанку и развоју Универзитета у целини и личном усавршавању многих успешних појединаца, који су постали најзначајнији чланови наше и међународне академске заједнице и друштва.

Ове, 2023. године, Универзитет у Београду обележава 215 година постојања, успешног рада и континуираног научног и наставног развитака. Универзитет данас има око сто хиљада студената и више од седам хиљада професора и сарадника на тридесет једном факултету и у једанаест института.

Нажалост, упркос таквој његовој улози и значају, Универзитет нема регулисан имовински статус, јер му је држава онемогућила да управља и унапређује своју имовину. Све до Другог светског рата, када је имао преко осамдесет пет фондова и задужбина и био један од најбогатијих универзитета у Европи, Универзитет у Београду је са дужном пажњом водио рачуна о повереној имовини и старао се о њеном унапређењу и увећању, превасходно о томе да се имовина задужбина користи у складу са сврхом њиховог оснивања.

[6] ЗАДУЖБИНСКО НАСЛЕЂЕ
УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

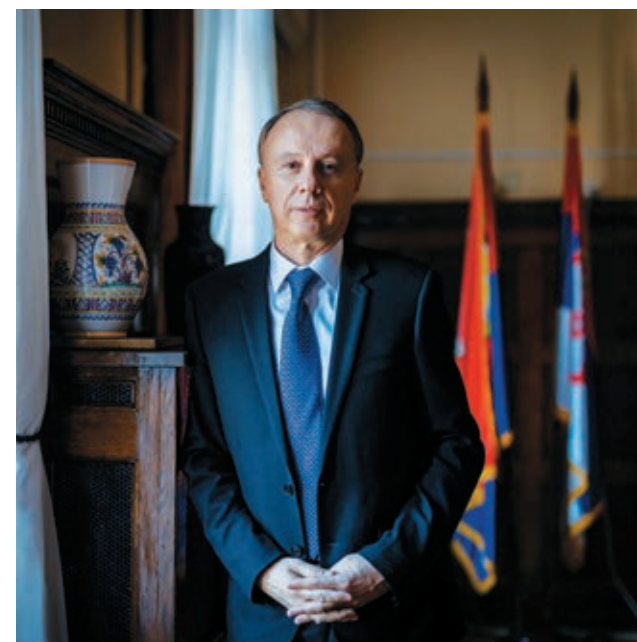
A Word from the Rector

The University of Belgrade, with its long years of activity, is the basis of our educational and scientific system, as well as the main motor of overall social development, and stands as the true pillar upholding the basic values of our country and nation. From its foundation to the present day, endowments and acts of charity have conclusively contributed to the survival and development of the University as a whole and to the personal development of many successful scholars, who have become the most important members of the academic community and society, both at home and abroad.

This year, 2023, the University of Belgrade celebrates 215 years of existence, successful work and continuous scientific and educational development. Today, the University has around one hundred thousand students and more than seven thousand professors and associates at thirty-one faculties and eleven institutes.

Unfortunately, despite its role and importance, the status of University property is not yet regulated, because the state prevented it from managing and improving its property. In the years prior to the outbreak of the Second World War, when it had over eighty-five funds and endowments and was one of the richest universities in Europe, the University of Belgrade took due care of the property entrusted to it and took care of its improvement and enlargement, primarily that endowment assets are used in accordance with the purpose of their establishment.

...заоставштина за памћење и чување

Међутим, у периоду након Другог светског рата, са променом власти у нашој земљи дошло је до грубог и несхватљивог кршења људских права и отимања имовине од задужбина. На тај начин поништена је воља универзитетских добротвора, што је имало катастрофалне последице на материјални положај Универзитета. Данас он у том погледу веома заостаје за светским универзитетима.

Задужбинарство представља несебичну традицију, карактеристичну за нашу земљу и наш народ вековима уназад, а на коју треба да будемо истински поносни. Универзитет у Београду стога деценијама настоји да нађе начине и могућности за враћање одузете имовине. Тиме би се несумњиво исправила историјска неправда, испоштовала воља многобројних завешталаца, а задужбинарству вратио смисао.

Ректор Универзитета у Београду
проф. др Владан Ђокић

A Legacy to Remember and to Keep

However, in the period after World War II, the change of government in our country resulted in a crass and incomprehensible violation of human rights along with an appropriation of property from endowments. Thus, the wills of the university's benefactors were annulled, which brought about disastrous consequences for the material position of the University. Today, in this regard, it lags far behind other universities.

Benefaction represents a selfless centuries-long tradition, characteristic of our country and our people, of which we should be truly proud. Therefore, for decades, the University of Belgrade has been striving to find ways and opportunities to return its confiscated property. This would undoubtedly set right an historical injustice, restore respect to the testaments of numerous benefactors, and reaffirm the true purpose of the endowments.

Prof. Vladan Đokić PhD
Rector of the University of Belgrade

Јапански врт Ботаничке баште Јевремовац, фото: Иван Пантић
Japanese garden of the Jevremovac Botanical Garden, photo: Ivan Pantić

(rs)

Задужбинско наслеђе Универзитета у Београду

Институција задужбинарства има дубоке корене у човековој природи, а њено трајање прати се упоредо са цивилизацијом. Готово да не постоји култура у којој нису забележени човекољубиви гестови појединаца који су имали потребу да даривањем материјалних добара – поседе, здања, драгоцености или финансијска средства – учине нешто за добробит будућих нараштаја. У српској државности и духовности задужбинарство заузима истакнуту вредност и бележи дугу традицију још од средњег века. Будући да је средиште живота и друштвене стварности средњовековног човека у Србији чинила црква, задужбинарство је код Срба у том периоду било усмерено ка кључној институцији свог времена, ка Српској православној цркви. Видљива манифестација хришћанске побожности подразумевала је милосрђе, у којем су се нарочито високо вредновала добротина у виду подизања задужбинских храмова, као и даривања поседа и новчаних средстава за њихово одржавање. У ширем смислу узевши, под појмом задужбине означавало се *све што је неко даривао цркви или манастиру, а за спасење душе своје или својих ближњих и драгих*, док је уже значење било резервисано за подизање или обнову манастира или црквених здања зарад вечног спасења. Сачуване оснивачке повеље и други историјски

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

Legacy of the University of Belgrade Endowments

The institution of endowment is deeply rooted in human nature and its history is that of the history of civilization. Practically every culture bears witness and records of the humane gestures of individuals who, by donating material goods – estates, buildings, valuables or financial means, intended to act for the higher good of future generations. Since medieval times, endowments and heritage funds have long played a significant role in the history of the Serbian state and in the tradition of the Serbian value system. At first, with the church being the axial determinant of life and social reality of homo medievalis, ktetorial activities in the Middle Ages were, naturally, directed towards the key institution of the era, the Serbian Orthodox Church. Charity was a visible manifestation of Christian devotion and virtue and acts of benevolence such as the raising of church endowments and providing them with estates and means of financial support were most highly praised. In a broader sense, endowments would actually include *all donations made to a church or a monastery for the salvation of the soul of the donor or those associated with him*. In a more narrow sense, it implied the raising or restoration of monasteries or churches for the purpose of obtaining eternal salvation. Preserved foundation charters and other historical sources attest to the fact that, in the Middle Ages, the do-

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

(9)

извори сведоче да су током средњег века задужбинари потицали из највиших друштвених слојева. Били су то чланови владарских породица, припадници имућне властеле, као и црквени великодостојници.

Задужбинарство је уско повезано са филантропијом која сеже у античка времена, а своје препозантљиво модерно рухо задобија на текovinaма просветитељства. Модерно грађанско друштво инаугурисало је просветитељске обрасце који су у складу са прокламованим вредностима човекољубља подстицали обичне људе да активно учествују у стварању неког општег добра. Постојала је и могућност учешћа у колективним задужбинама што је отворило простор анонимним добричинитељима, као и онима који су потицали из сиромашнијих слојева да би и са мањим прилозима доприносили зацртаном вишем циљу. Модерно доба, такође је изместило добротворство из сакралне у профану сферу, што је значајно проширило круг прималаца. Схваћене као темељи националног развоја и државног напретка, култура, наука и просвета нашле су се у фокусу многобројних добротворитеља који су учешће у финансирању и обезбеђивању развоја оваквих установа доживљавали обавезујућим патриотским чином. С друге стране, финансијска елита нашла је тако начин да преиначи економски у културни капитал, преведе привредну у друштвену успешност, али и да обезбеди интегрисање у новоформирано друштвено поредак и трајно меморисање у заједници.

nors came from the highest ranks of the society. They were members of the ruling dynasties, the wealthy aristocracy as well as church prelates.

Acts of creating endowments were closely associated with philanthropy which existed since ancient times and has taken on its modern guise with the period of the Enlightenment. Modern society has inaugurated Enlightenment models which encourage the *common* man to participate actively in the creation of the general good, based on the proclaimed values of philanthropy. There was also the possibility of participating in collective endowments which opened the door to anonymous donors as well as to those from the less wealthy strata of society who could now make their contributions to a higher goal even with their smaller donations. In modern times, philanthropy moved from the sacral to the secular sphere which broadened considerably the circle of the recipients. Seen as the foundation of national development and state improvement, culture, science and education became to focus of numerous philanthropists who considered donating to those spheres of life a binding act of patriotism. On the other hand, the financial elite thus found a way to transform its economic into cultural capital, to turn economic into social success, as well as to secure its integration into the newly formed social order and a lasting memory in its community.

The newly established Serbian bourgeoisie society was not left untouched by contemporary Enlightenment impulses and, thus, the University of Belgrade, as the foremost institution of scientific

Младо српско грађанско друштво није остало равнодушно на савремене просветитељске подстицаје, па је Универзитет у Београду као врхунска научна и просветна институција брзо привукао озбиљну пажњу добротворитеља. Финансијска подршка Универзитету од стране успешних трговаца, рентијера и индустријалаца била је вредносна категорија и ствар престижа. Чланови владарских породица су сходно раширеној концепцији владарског идентитета, добротворство према високом школству поимали као обавезујућу врлину. Међу добротворима нису заостајали ни просветни радници, занатлије, припадници свештенства, војске и политичари, али није био редак ни случај да су оставиоци потицали из кругова необразованог и сиромашнијег становништва дарујући колико год су имали у сврхе научног и просветног усавшавања. Прихвативши идеју да је просвећеност предуслов развоја, дародавци су Универзитету остављали део имања иако су имали своје потомке. Постојао је и велики број оних који су фондациије и задужбине оснивали у част својих преминулих чланова породица, а неизвесност уочи ратних година по правилу је повећавала број завештања оних који су сигурно одлазили на бојишта са којих је њихов повратак био неизвесан. Оставштину је чинило све оно што је имало вредност друштвеног добра, од новца, хартија од вредности и злата, преко архитектонских здања, пословних простора, земљишта, винограда, воћњака, до накита, уметничких предмета, музичких инструмената и књига.

research and higher education, was quick to draw the serious attention of the philanthropists. Granting financial support to the University on the part of successful merchants, real estate owners, and industrialists was a matter of prestige and virtue. In keeping with the widespread concepts of royal identity, members of the ruling dynasties considered it a binding moral characteristic to offer their support to the University. Among the benefactors were also teachers, professors, craftsmen, clergymen, army personnel, and politicians. It was not uncommon for the donors to be recruited from among the uneducated and less well-off citizens either who would give as much as they could for the purpose of scientific and educational betterment. Having accepted the idea that education was the prerequisite of progress, the benefactors of the University would go on to endow this institution with parts of their estates even if they did have offspring of their own. Many went on to establish their foundations and endowments in honor of their dearly departed family members while uncertain times of war saw a rise in the number of donations offered by those leaving for the battlefield and never expecting to come back. Endowments comprised of anything considered to be of social value, from money to bonds and papers of value and gold, through architectural structures, commercial premises, land holdings, vineyards, orchards, to jewelry, objects of art, musical instruments and books.

The scope and mode of functioning of the endowments and funds were usually defined by the bene-

Стаклена башта Ботаничке баште Јевремовац, фото: Иван Пантић
Glass conservatory of the Jevremovac Botanical Garden, photo: Ivan Pantić

Јеврем Обреновић, Народни музеј Србије

Jevrem Obrenović, National Museum of Serbia

Лична иницијатива дародавца обично је дефинисала опсег и делатност рада задужбина и фондова, али је неретко баш Универзитет био означен као управитељ оставштине са потпуним правом на располагање додељеним средствима кроз рад одбора чије се чланство сматрало изузетном чашћу. Одбори су се кроз доношење одлука, финансијских планова и извештаја усвајаних на Савету Универзитета старали о спровођењу завештаних циљева и жеља оставила-

factors and their personal initiative. Often, the University was designated to manage the donations through the operation of elected boards of trustees. Being a member of such a board was considered an exceptional honor. Through their decision making, financial planning and on the grounds of their reports ratified by the University Council, these boards took care of the realization of the goals defined by the benefactors. With profitable endowments, the main task of the Boards of Trus-

Краљ Милан, краљица Наталија и престолонаследник Александар Обреновић, фото: архива Воје Антонића

King Milan, Queen Natalija and Crown Prince Aleksandar Obrenović, photo: archive of Voja Antonić

ца. Код профитабилних завештања, основни задатак Управног одбора састојао се у томе да очува основну масу, главницу, те да је мудрим пласманом (рентирањем, орочавањем у банци и сличним активностима) искористи као инвестицију чија би зарада потом била коришћена за испуњење задужбинских и фондовских циљева. Неки су били усмерени на опште и најпрече потребе, други су имали наменски карактер, попут оних за стимулисање научноистраживачких ра-

tees was to preserve the main investment fund and to use it as investment collateral in operations of leasing, investment funds etc. Profit made through such transactions would, in turn, be used to realized the aims and goals of a given endowment or fund. Some were directed towards general and urgent needs, others were more specific, directed towards stimulating scientific research and providing grants for young scientists, while others still enabled the planning and realization of long-term

дова и стипендирање младих научних кадрова, док су поједини омогућавали планирање и реализацију дугорочних универзитетских циљева. Суштина активности свих задужбина огледала се у томе што помагање и подстицање научнопросветног рада није било везивано за конкретне појединце чиме се обезбеђивала заштита од фаворизовања и злоупотреба. Вредан спомена је и податак да у међуратном периоду у јавним гласилима није забележен ниједан случај проневере или злоупотребе задужбинских средстава.

До Другог светског рата Универзитет у Београду је располагао са више од осамдесет пет фондова и задужбина, а његов капитал га је сврставао међу три најбогатија у Европи. С обзиром на разнородно имовинско и материјално стање, као и на порекло дародаваца, вредност универзитетских фондова и завештања варирала је од скромних до изразито луксузних. Материјално највредније и естетски најефектније оставштине свакако представљају монументална здања која и данас дају битан печат визуелном идентитету престонице. Само завештање Београдском универзитету моћног акционара и председника Београдске задруге, Луке Ћеловића Требињца, вредело је половину свих осталих. Као велики поштовалац науке, а из дубоког уверења о њеној битности за стасавање нараштаја који ће јој омогућити континуирани напредак, али и из свести о ненадокнадивим празнинама сопственог знања, овај досељеник из Херцеговине је из захвалности својој новој отаџбини за све

[16] ЗАДУЖБИНСКО НАСЛЕЂЕ
УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

goals of the University. The essence of all activities of the endowments in question was the sustenance and initiation of science and education but not through the sustenance of particular individuals, thus keeping away from favoritism and the funds' ill-use. Worth noting is the fact that, in the interwar period, public media did not report on a single case of embezzlement or misuse of the endowment funds.

Before World War II, the University of Belgrade had custody of more than eighty five funds and endowments and ranked among the three most affluent universities in Europe. Depending on the different assets and backgrounds of the donors, the worth of university funds and endowments varied from modest to extremely sumptuous. Monumental buildings which stand as markers of visual identity of the capital of Serbia to this day are among the most valuable and esthetically most effective endowments. The fund of just one donor, the wealthy financial investor and president of the first Serbian insurance company, Beogradska zadruga, Luka Ćelović Trebinjac, was worth as much as half the sum of all other endowments. As a great advocate of science, and out of a deep personal conviction regarding its formative significance as a basis of continual progress, as well as out of a consciousness of irreparable lacunae in his own education, this Hercegovina born entrepreneur, bequeathed by testament, drawn already in 1911, and out of gratitude to his new homeland, a large portion of his belongings and assets. He thereby bequeathed his imposing estate in the quarter of Savamala to the

...завештина за памћење и чување

Краљица Наталија Обреновић, Народни музеј Србије
Queen Natalija Obrenović, National Museum of Serbia

што му је пружила, још за живота 1911. године сачинио тесамент. Њиме је своје импозантно имање на простору Савамале завештао Универзитету у Београду, а потом 1925. године основао и задужбину за просветне сврхе. Године 1927. основан је и фонд за академски хор *Обилић*. По Ћеловићевој жељи њиме треба да рукује Универзитетска управа, а да чист приход ужива друштво *Обилић*.

Међу прве дарове Универзитету убраја се једна од најрепрезентативнијих београдских палата из деветнаестог века, тек довршено здање капетана Мише Анастасијевића, једног од најмоћнијих српских трговаца, великог просветног и културног добротвора. Несуђени двор намењен његовој ћерки Сари и зету Ђорђу Карађорђевићу, потенцијалном претенденту на кнежевску титулу, имућни бродовласник и трговац сољу завештао је, после династичког преврата и поновног повратка династије Обреновић на власт 1863. године, за просветне потребе отаџбине. У њему су данас смештени Ректорат Универзитета, најпрестижније високошколске установе у Србији, као и поједина Одељења, Семинари Филозофског и Филолошког факултета и Археолошка збирка Филозофског факултета.

Краљ Милан Обреновић је, иако у абдикацији, 1899. године поклатио тадашњој Великој школи имање од пет хектара које је наследио од свог претка Јеврема Обреновића за потребе подизања Ботаничке баште која је по жељи оставиоца названа *Јевремовац*. Нешто касније, након Мајског преврата 1903. године, Миланова

University of Belgrade and founded an endowment in 1925 for the purposes of further development of education and science. In 1927 a fund was established for sustaining the academic choir *Obilić*. After Ćelović's desire, it was to be administered by the University authorities and revenue from this fund was to be enjoyed by the *Obilić* musical society. Among the first gifts donated to the University stands one of the most representative palaces of XIX century Belgrade raised by river captain Miša Anastasijević, one of Serbia's the most powerful men of commerce, a great benefactor of education and culture. The palace had originally been planned as a residence for his daughter, Sara, and son in law, Đorđe Karadžević, a potential pretender to the title of Prince of Serbia. In the aftermath of the dynastic coup in 1863 and the return to power of the Obrenović dynasty, the wealthy ship owner and salt merchant donated this palace to his fatherland and with the aim of furthering education. Today, this building houses the Rectorate of the University of Belgrade, the most prestigious institution of higher education in Serbia, as well as some departments and seminars of the Faculty of Philosophy and the Faculty of Philology, as well as the Archaeological Collection of the Faculty of Philosophy. In 1899 King Milan Obrenović, who at that time had already abdicated, bequeathed to the Great School an estate of five hectares which he had previously inherited from his cousin Jevrem Obrenović. This land was intended for the building of the Botanical Garden subsequently, by the wish of the donor, named *Jevremovac*. Following the dynastic coup

прогнана супруга, краљица Наталија Обреновић је у знак захвалности давнашњој подршци студената и професора Београдског универзитета, поклонила наслеђено имање од око осам хиљада хектара које је обухватало шуме, оранице и ливаде са рудницима злата на подручју општина Мајданпек и Кучево уз насеље Дебели Луг и рудничку колонију Благојев камен проглашене огледним добром Шумарског факултета, а које је у част своје добротворке названо *Наталијино*. У велике задужбинаре Београдског универзитета из кругова владарских породица убраја се и краљ Александар I Карађорђевић који је 1926. године иницирао изградњу првог студентског дома на Балкану. Дом студената *Краљ Александар I* који се налази на ободу парка Ћирила и Методија где се завршава улица посвећена краљевој супрузи краљици Марији, предат је на управу Београдском универзитету у јануару 1928. године. Том приликом је отпочела и детаљна реконструкција парка по пројекту инжењера Саве Николића чиме је заокружена препознатљива урбанистичка целина на простору општине Звездара.

Краљ Александар је био и редовни дародавац једног од универзитетских фондова за награђивање најбољих студената. Такви су били и фондови Ђорђа Вајферта, проте Алексе Илића, потом Индустијске коморе у Београду, задужбине *Велимиријанум*, Велимира Теодоровића и многих других личности и институција.

Препознавши први српски универзитет као расадник огромних научних талената светског

of May 1903, the banished queen Natalija Obrenović, wife of Milan Obrenović, donated her inherited estate of circa eight thousand hectares as a sign of gratitude to the students and professors of the University of Belgrade for their one time support. This estate included forests, farming and grazing lands as well as gold mines in the region of Majdanpek, Kučevo, Debeli Lug and the mining colony at Blagojev kamen. In her honor, it was named *Natalijino* and declared an experimental estate of the Faculty of Forestry.

King Aleksandar I also numbers among the great benefactors of the University of Belgrade. In 1926 he initiated the construction of the first university students' residence in the Balkans. It stands at the edge of Cyril and Methodius Park and at the end of the street named after the king's wife, Queen Marija. It was given over to the administration of the University of Belgrade in January 1928. That marked the start of a detailed reconstruction of the park following the design by engineer Sava Nikolić which rounded off the recognizable urbanistic plan of the city municipality of Zvezdara.

King Aleksandar was also a regular benefactor of University funds intended for the best students such as the funds of Đorđe Vajfert, father Aleksa Ilić, the Belgrade Chamber of Industry, the *Velimirianum* endowment founded by Velimir Teodorović and those of numerous other individuals and institutions. Having recognized the first Serbian university as a place of upbringing of great academic talent of universal rank, several foreign citizens also joined the ranks of its general donors. One of the best

Студентски дом Краљ Александар I
Student dormitory King Aleksandar I

(rs)

ранга, великодушним донаторима Универзитета у Београду прикључило се и неколико иностраних држављана. Један од препознатљивих јесте Ендрју Карнеги, гласовити филантроп који је дубоко веровао у важност просвете и моралну обавезу богатих да финансирају научне и просветне установе. Захваљујући иницијативи дипломате Славка Грујића, посланика Краљевине СХС у Вашингтону и његове супруге Мејбл, као и Михајла Пупина, научника и професора физике на Колумбија универзитету, управа Карнегијеве фондације је даровала сто хиљада долара за потребе изградње библиотеке Београдског универзитета. Зграда Универзитетске библиотеке, саграђена по пројектима двојице истакнутих професора архитектуре Техничког факултета, Андре Стевановића и Николе Несторовића, свечано је предата студентима Београдског универзитета на дан Св. Ђирила и Методија, 24. маја 1926. године.

Олив Келсо Кинг, Аустралијанка, је показала огромну храброст и несебичну пожртвованост као активна учесница Великог рата, када се као возач санитарних кола добровољно придружила српској војсци на Солунском фронту. Године 1920. она је Универзитету донирала новац за оснивање Института за антропогеографију, социологију и економију. Овим средствима финансирана су многа истраживања из наведених области.

Сер Чарлс Хајд, утицајни власник тиражне новинске куће у Бирмингему, помогао је наставак заустављених археолошких истраживања про-

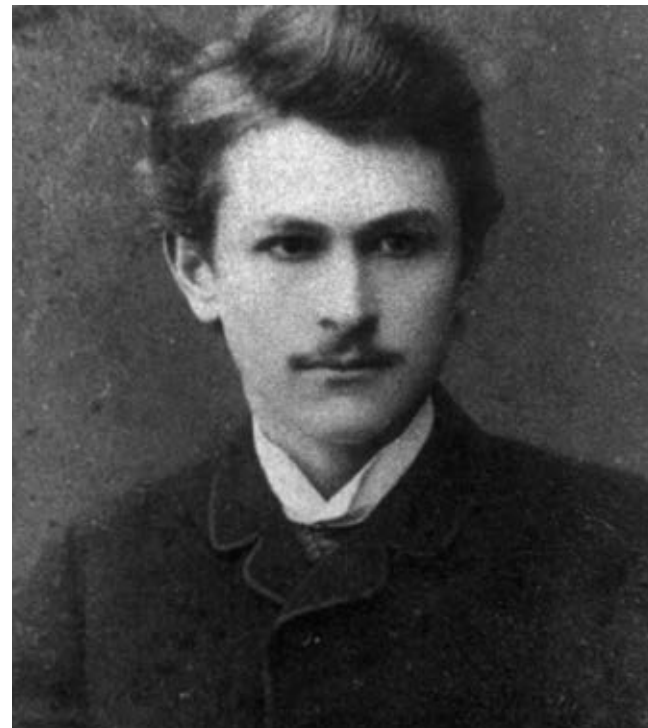
(en)

known is Andrew Carnegie, a famous philanthropist who deeply believed in the moral obligation of the rich to finance institutions of education and scientific research. Following the initiative of the Serbian diplomat Slavko Grujić from the mission of the Kingdom of the Serbs, Croats and Slovenes to Washington and his wife Mabel, as well as that of Mihailo Pupin, scientist and professor of physics at Columbia University, the Carnegie Foundation donated one hundred thousand dollars for the purpose of construction of the University of Belgrade library building. Designed by two prominent professors of architecture of the Technical School of the University of Belgrade, Andra Stevanović and Nikola Nestorović, it was official handed over to the care of the students of the University of Belgrade on the feast day celebrating SS. Cyril and Methodius, May 24th, 1926.

Olive Kelso King from Australia demonstrated immense bravery and selfless sacrifice as an active participant of the Great War. She joined the Serbian army as a volunteer and ambulance driver at the Thessaloniki Front. In 1920, she donated to the University the funds necessary for the founding of the Institute for anthropogeography, sociology, and economy, thereby supporting a number of research projects in the mentioned fields of study.

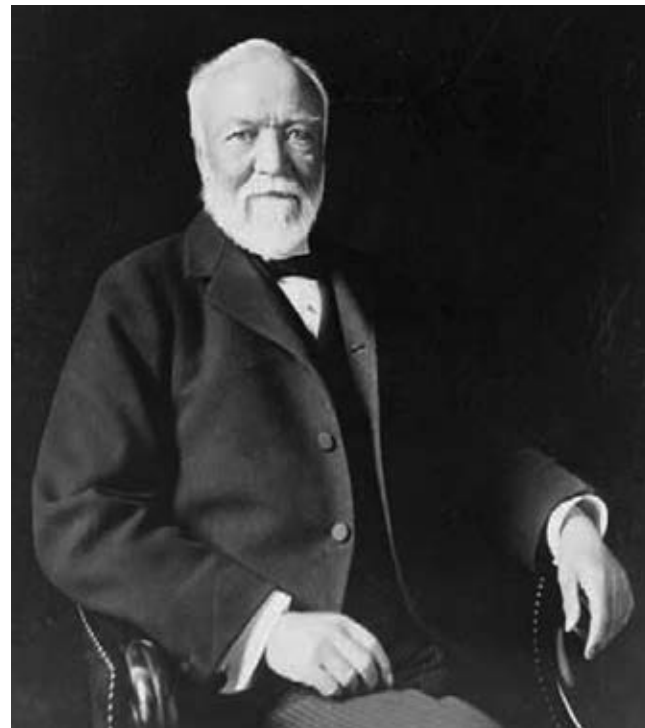
Sir Charles Hide, the influential owner of a profitable publishing house from Birmingham, facilitated the continuation of archaeological research campaigns of professor Miloje Vasić in Vinča. It was Alec Brown, lector of the English language at the University of Belgrade, and his wife, who in-

Јоца Вујић / Јоса Vujić

фесора Милоја Васића у Винчи. Захваљујући Алеку Брауну, лектору за енглески језик на Београдском универзитету и његовој супрузи, професор Васић је сазнао за Хајдов оглас објављен у британском часопису *Тајмс* у којем је овај пасионарани колекционар старина нудио новчану помоћ за истраживање старина. Дарежљивошћу британског добротвора, омогућена су опсежна ископавања локалитета Винча на ширем потезу у периоду од 1929. до 1934. године. Једини услов који је дародавац поставио било је оснивање Археолошке збирке. Ископавањем је сакупљено више хиљада предмета из средњег и млађег неолита, чиме је Археолошка збирка Филозофског факултета добила основу којом је

Ендрју Карнеги, фото: Википедија / Andrew Carnegie, photo: Wikipedia
https://sr.m.wikipedia.org/sr-ec/Ендрју_Карнеги

formed professor Vasić of the *Hide's* advertisement published in the *Times* in which this passionate collector of antiquities had offered financial assistance for the research and excavation of antiquities. The generous donation of this Briton made possible the extensive excavations carried out in Vinča and its broader environs in the period between 1929 and 1934. The only condition of this benefactor was that an Archaeological Collection be established. The excavations yielded several thousand objects items from the middle and younger Neolithic age which thus formed the core of the Archaeological Collection of the Faculty of Philosophy, ranking it among the most significant of university collections in Europe.

Олив Келсо Кинг, фото: Википедија / Olive Kelso King, photo: Wikipedia
https://sr.m.wikipedia.org/sr-ec/Олива_Келсо_Кинг

сврстана у ред најзначајнијих универзитетских збирки своје врсте у Европи. Филип Ферари де ла Ренотијер, племић француско-италијанског порекла и знаменити нумизматичар и филателиста, тестаментом је завештао Универзитету у Београду 1917. године значајну нумизматичку колекцију новца источноевропских земаља. Међу посебно драгоцене нумизматичке универзитетске легате убрајају се збирка римског новца индустријалца Ђорђа Вајферта из 1923. године, као и збирка античког и српског средњовековног новца Љубомира Ковачевића, државника и историчара, коју су наследници предали на чување Београдском универзитету 1930. године.

Олив Келсо Кинг, фото: Jugmedia / Olive Kelso King, photo: Jugmedia
<https://jugmedia.rs/izlozba-o-heroini-u-srpskoj-vojsci-olive-king/>

In 1917, Philip Ferrari de la Renotier, a nobleman of French-Italian descent and renowned collector of numismatic items and stamps, donated by testament to the University of Belgrade a significant numismatic collection of coinage from Eastern European countries. The collection of Roman coins of the industrialist Đorđe Vajfert from 1923 numbers among the most valuable university numismatic legates. This is also true of the collection of ancient and Serbian medieval coinage of Ljubomir Kovačević, statesman and historian, donated by his heirs to the University of Belgrade in 1930. Art collections donated to the University of Belgrade are very valuable. Jovan Joca Vujić stands

Велика је вредност и уметничких збирки завештаних Универзитету у Београду. Међу најзначајнијим добротворима ове врсте дарова истиче се Јован Јоца Вујић. Страствени колекционар и библиофил из Сенте, обратио се крајем 1931. године писмом ректору Београдског универзитета, са жељом да дарује деценијама сакупљана дела мајстора српске уметности осамнаестог и деветнаестог века. Капитална уметничка збирка са преко три стотине дела предата је уз услов да буде уређена као Галерија Универзитета и доступна јавности као засебна целина у склопу будућег Музеја Универзитета. С обзиром на то да Музеј Универзитета није ни до данас основан, ова и друге вредне колекције и уметнички дарови, уз поменуте нумизматичке збирке похрањени су у Народни музеј. Дуго стварану личну библиотеку од једанаест хиљада раритетних књига немерљиве вредности и драгоцену збирку архивске грађе, аката и писама наших знаменитих људи почевши од краја седамнаестог века, Јоца Вујић је поклонио Универзитетској библиотеци у Београду 1932. године.

Многобројни дародавци су поникли из редова професора и сарадника Универзитета или из кругова њихових сродника и пријатеља. Тако је Јелена Лозанић Фротингам у част свог оца Симе Лозанића, првог ректора Универзитета у Београду, основала његов фонд са циљем награђивања истраживања из области хемије, најбољих необјављених радова, као и набавке неопходних материјала и савремене лабораторијске опреме. Први школовани геолог у на-

[24] ЗАДУЖБИНСКО НАСЛЕЂЕ
УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

out among the important benefactors. A passionate collector and bibliophile from Senta, he addressed the rector of the University of Belgrade by letter sent towards the end of 1931 in which he expressed his wish to bestow the works of masters of Serbian art of the eighteenth and nineteenth centuries he had been collecting for decades. This major collection of artworks consisting of over three hundred items was handed over to the University under the condition that they be organized and exhibited in the form of a University Gallery, open to the public as both a separate entity and a part of the future University Museum. Considering the fact that the University Museum has yet to be founded, this and other valuable collections and gifts of artworks, along with the above mentioned numismatic collections are kept in the National Museum. In 1932 Joca Vujić donated to the University Library in Belgrade his priceless and long assembled personal library of eleven thousand rare books and an invaluable collection of archive material, acts and correspondence of our notable men dating from the end of the seventeenth century to the twentieth century.

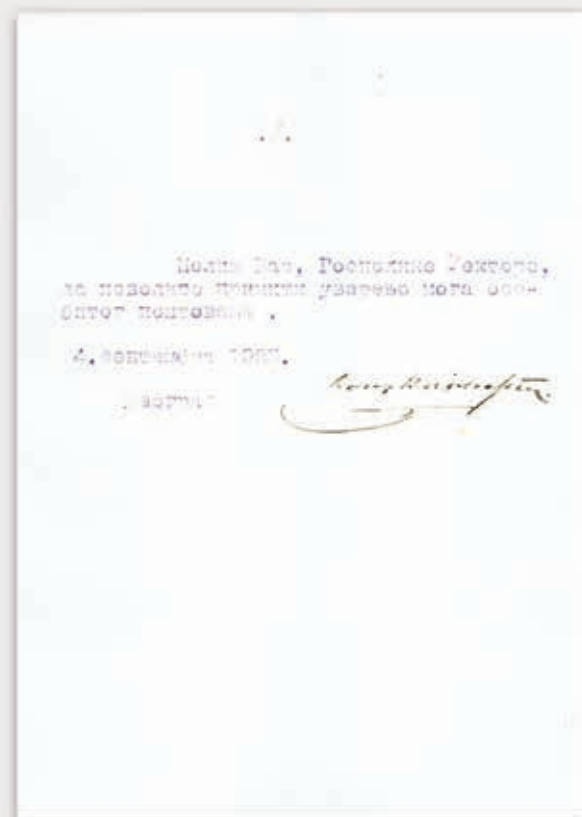
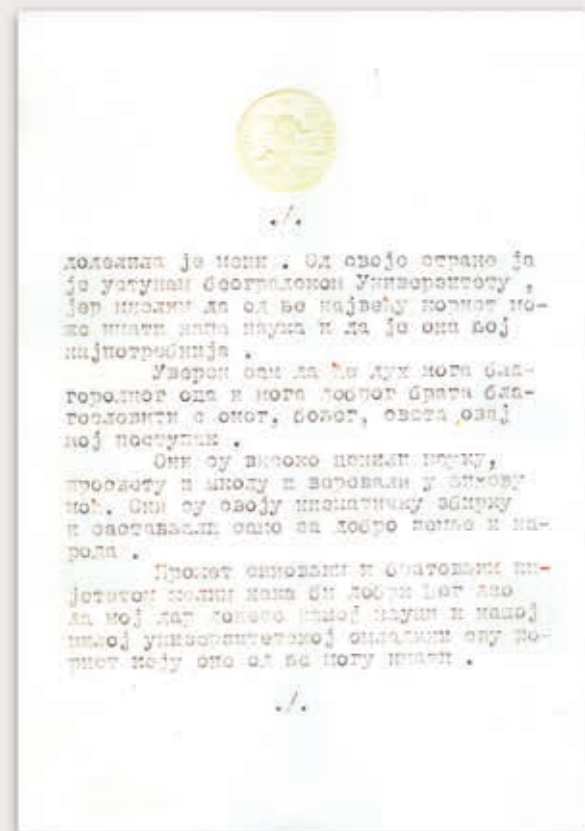
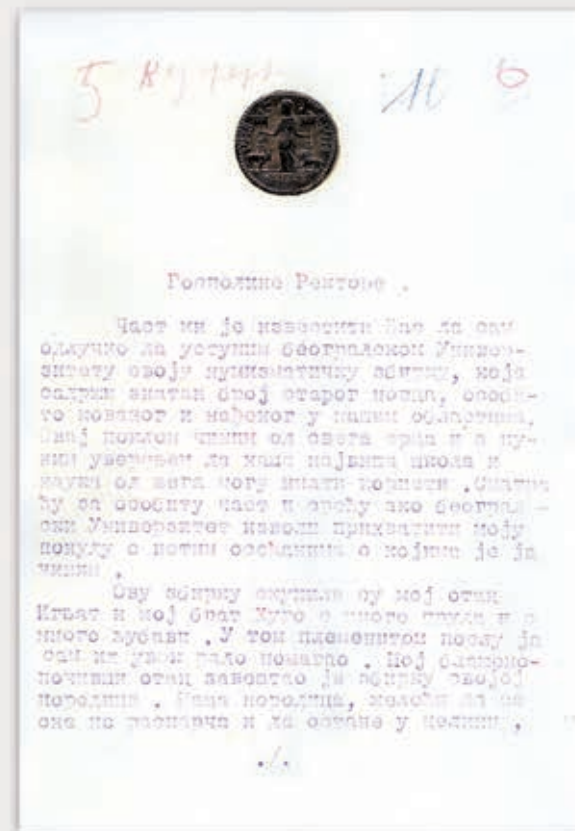
Many of the donors came from the ranks of professors and associates of the University or from among their families and friends. Thus, Jelena Lozanić Frontingham established a fund in honor of her father, Sima Lozanić, first rector of the University of Belgrade, intended to offer sustenance and award research in chemistry, especially among the best unpublished works, as well as the acquisition of necessary materials and lab equipment.

...заоставштина за памћење и чување

Ђорђе Вајферт, Народна банка Србије
Đorđe Vajfert, National Bank of Serbia

Писмо Ђорђа Вајферта ректору
Letter of Đorđe Vajfert to the Rector

шој средини, председник Српског геолошког друштва и Српске Краљевске Академије, Јован Жујовић, је за живота 1925. године образовао фонд за награђивање студентских радова из области геологије, палеонтологије и петрологије. Након смрти 1936. године, по његовој тестаментарној жељи је формиран и фонд намењен издавању првог геолошког часописа који је он и основао *Геолошки анали Балканскога полуострва*. Љубомир Стојановић, историчар, филолог и угледни државник, 1928. године завештао је тестаментом Универзитету фонд назван по његовим родитељима: *Фонд Саре и Васе Стојановића Мостарца, пушкар из Ужица*, који је био намењен проучавању и сакупљању научне грађе из српске дијалектологије и историје српског језика и књижевности. Захваљујући њему, до избијања Другог светског рата, финансиран је научно-истраживачки рад осамдесет научника. Задужбина Владимира Карића, професора географије и дипломате, званично установљена 31. октобра 1929. године, била је усмерена на географска истраживања Балканског полуострва и објављивање њихових резултата. Поштоваоци др Милана Јовановића Батута, оснивача и првог декана Медицинског факултета у Београду, оформили су фонд његовог имена чија су средства коришћена за истраживања у области биологије, као и генетике српског народа. Постојале су и многе једнократне донације, потом наградни и тематски фондови из којих су се исплаћивали и награђивали студенти за постигнуте успехе у одређеним научним пољима, а

In 1925, Jovan Žujović, the first educated geologist in Serbia, president of the Serbian Geological Society and the Serbian Royal Academy, established a fund to award students' works in the fields of geology, paleontology, and petrology. Following his death in 1936, and according to his testament, another fund was formed intended to support the publication of the first scientific journal in geology that he had founded in his lifetime, *The Geological Annals of the Balkan Peninsula*. In 1928, Ljubomir Stojanović, historian, philologist and esteemed statesman, donated to the University, by testament, a fund named after his parents: *The Sara and Vasa Stojanović Mostarac Gunsmith from Mostar Fund* which had the purpose of supporting research and the collection of scientific data in the field of Serbian dialectology and the history of the Serbian language and literature. This fund had, until the outbreak of World War II, provided financial sustenance for the research of eighty scholars. The endowment of Vladimir Karić, professor of geography and diplomat, was officially established on October 31st, 1929, and intended to support geographical research of the Balkan Peninsula and the publication of said research results. A fund was formed in honor and bearing the name of Dr. Milan Jovanović Batut, founder and first dean of the Medical School of the University of Belgrade and was used to support research in biology as well as in the genetics of the Serbian people. There was also a number of individual donations, as well as award and thematic funds which provided the financial background for sustenance and

Ботаничка башта Јевремовац
Jevremovac Botanical Garden

стипендирана су и усавршавања у иностранству. Било је фондација намењених за помоћ сиромашним или оболелим студентима. Без обзира на обим и вредност завештаног поклона, свакој врсти добровољног прилога и племенитог акта посвећивана је дужна пажња и одговорно опхођење када је реч о располагању додељеним средствима.

Други светски рат и околности које су након њега уследиле, узурпирале су права располагања задужбинском имовином. Током рата, сва новчана средства била су конфискована. Послератни период инаугурисао је нову идеологију која је прокламовала радикалан обрачун и раскид са прошлосту, чиме је драстично обезвређена задужбинска својина. Удар нове власти није поштедео ни најстарију високошколску институцију у Србији. Доношењем закона о експропријацији задужбина започела је и наставила се током наредних пола века конфискација и запоседање имовине. Тако се највећи део фондова и задужбина Београдског универзитета обезвредио и угасио. Додатно, неке задужбине су стављене на располагање државним органима без материјалне надокнаде. Стамбени простори су уступљивани на бесплатно коришћење привилегованим појединцима, а пословни простори стављани у ренту чији су приходи ненаменски трошени. Временом је национализована имовина продавана и приватним лицима.

Упркос систематској небризи и одузимању задужбинског наслеђа од послератних државних

awarding of students for merits achieved in various given fields of research. Scholarships for specialization abroad were also provided. There were foundations intended to provide assistance to the less wealthy or ailing students. Regardless of the extent and the value of any given donation, they were also considered with due respect as noble acts of giving and managed responsibly.

World War II and subsequent historical circumstances brought about a disruption of the rights to access and exploit the assets of the previously established endowments and funds. During the war, all financial assets were confiscated. The postwar period brought about a new ideology which proclaimed a radical showdown with and a break with the past thus drastically devaluing all endowment assets. The new state administration did not spare in the least the oldest existing institution of higher learning in Serbia. The act of ratification of the law of expropriation marked the beginning of confiscation and takeover of all assets and funds of the endowments. This was to go on for the next half century. Thereby, the greatest part of the funds and endowments of the University of Belgrade was depleted of all assets and in fact made invalid. Furthermore, some of the endowments were placed under direct control and used by the state authorities without any financial reimbursement. Flats and living spaces belonging to the endowments and funds were given over, free of any charge, to privileged individuals while commercial space was put under lease and the finances thus acquired used for purposes other than those stipulated by the

институција, свест о значају задужбинарства није се изгубила у нашој средини. Крајем прошлог века покренута је иницијатива да се попише сва имовина коју су појединци и институције завештали Универзитету у Београду. У том муотрпном процесу, на основу решења Министарства културе Републике Србије о обнови рада задужбина и фондова, донетих током 1995. и 1996. године, Универзитету је враћено право управљања само над тринаест задужбина и фондова.

Основане су још четири нове фондације, а након проглашења тестаментата пок. др Александра Котуровића, којим је Универзитет у Београду оглашен за наследника два стана у Београду, 2020. године основана је и Задужбина Александра Котуровића. Данас најжалост универзитетске задужбине и фондације неповратно губе своју имовину откупом задужбинских станова, који је омогућен одбијајућим решењима из поступака реституције.

Универзитет у Београду и даље истрајно настоји да врати имовину одузету задужбинама и фондацијама, што се потврђује кроз *Иницијативу за решавање статуса имовине одузете од националних установа и задужбина које су у њиховој управи*, која је од стране Српске академије наука и уметности, Матице српске и Универзитета у Београду поднета Председнику Републике Србије, Влади Републике Србије, Министарству финансија и Министарству правде у јуну 2019. године, са циљем доношења *lex specialis-a* у односу на Закон о враћању одузете имовине и обештећењу.

foundation documents. In time, the once nationalized assets were also sold to private customers. Despite such systematic abuse and confiscation on the part of the postwar state institutions, an awareness of the significance of donated endowments and funds was never lost in our society. Towards the close of the past century, an initiative was made to register all assets that individual donors or institutions had bequeathed to the University of Belgrade. As a result of that troublesome process, and based on documents issued by the Ministry of Culture of the Republic of Serbia in 1995 and 1996 which made it legally possible for the endowments to resume their activities, the University regained its right to manage its endowments and funds, albeit only thirteen in number.

Four new foundations have been established. In 2020, after the will and testament of the late dr Aleksandar Koturović an endowment bearing his name has been founded. The University was thereby made the recipient and proprietor of two apartments in Belgrade. Today, unfortunately, university endowments and funds are losing irreversibly their assets through acts of acquisition of previously confiscated living quarters that had once been their integral part. This has been enabled by rejections of restitution appeals.

The University of Belgrade is still adamant in its attempt to retrieve the assets it had been stripped of and return them to the original endowments and funds, as attested also by the *Initiative for the Resolution of Status of Property Taken from National Institutions and Endowments under Their Auspice-*

Капетан Мишино здање
Captain Miša's Mansion

Капетан Мишино здање
Captain Miša's Mansion

(rs)

Капетан Мишино здање Студентски трг 1, Београд

Капетан Миша Анастасијевић, трговац и велопоседник, био је један од највећих добротвора свог доба помажући сиромашне, писце, ђаке, Народно позориште, цркве и школе. Здање на Студентском тргу поконио је 1863. године *своје отечеству* за потребе просвете; *за сходно смештање учени и просветни заведенија, као што су: лицеј, народне библиотеке, народни музеј по времену народни универзитет, итд.* Временом, Здање капетана Мише је као круна његовог добротинства постало и симбол даривања у образовању и култури.

Миша Анастасијевић је рођен 1803. године у Поречу (источна Србија), у трговачкој породици. Веома рано је почео да се бави трговином сољу, чиме је убрзо стекао велико богатство. Године 1833. кнез Милош Обреновић га је именовао за дунавског капетана, потом је био и мајор, али је остао познат као капетан Миша. Као власник више феудалних добара у Влашкој, често и најрадије тамо је и боравио. У Клежанима (Клежњу) имао је породични дворцац и саградио цркву и школу средином XIX века. Његово богатство се временом толико увећало да је сматран најбогатијим човеком у Србији, као и једним од најимућнијих људи средње Европе. Умро је у Букурешту 1885. године, а сахрањен је у задужбинској цркви у Клежанима (Клежњу).

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

Captain Miša's Mansion 1 Studentski trg, Belgrade

Captain Miša Anastasijević, merchant and landowner, was one of the greatest benefactors of his time, offering help to the poor, writers, students, the National Theater, churches and schools. In 1863, he donated the Mansion on Studentski trg *to his fatherland* for the needs of education; *for an adequate housing of scientific and educational institutions, such as: the lyceum, the national library, the national museum in time the national university etc.* In time, Captain Miša's Mansion, the jewel in the crown of his philanthropy, became the symbol of donating to education and culture.

Miša Anastasijević was born in 1803 in Poreč (eastern Serbia), into a family of merchants. Very early on, he started trading in salt, which soon made him a great fortune. In 1833, Prince Miloš Obrenović appointed him Danube captain. Although he later became a major, he remained known as Captain Miša. As he owned several feudal estates in Wallachia, he often and stayed there and preferred to make them his home. In Kležani (Kležanj) he owned a family mansion and, around the middle of the 19th century, built a church and a school there. In time, his fortunes grew to such an extent that he was considered the wealthiest man in Serbia and one of the richest in the whole of Central Europe. He died in 1885 in Bucharest and was buried in his church in Kležani (Kležanj).

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

[37]

Кабинет ректора

Cabinet of the Rector

Здање на Студентском тргу Миша Анастасијевић је почео да зида за своју ћерку Сару и њеног супруга Ђорђа Карађорђевића надајући се да ће оно постати двор новог владара, али се то није остварило. Изградња је започела највероватније 1857. године по пројекту чешког архитекте и панслависте Јана Неволеа (1812-1903), који је у Србији од 1845. до 1863. године био главни инжењер у Грађевинском одељењу Министарства унутрашњих дела. Током свог безмало двадесетогодишњег боравка у Србији пројектовао је

Captain Miša Anastasijević started building the Mansion on Studentski trg for his daughter Sara and her husband Đorđe Karađorđević, hoping that it would become the palace of the new ruler, but that did not happen. Construction most probably began in 1857 according to the plan produced by the Czech architect and panslavist Jan Nevole (1812-1903), head engineer of Serbia in the period between 1845 and 1863 and employed at the Civic Engineering Department of the Ministry of the Interior. During his nearly twenty-year stay in Ser-

Капетан Миша Анастасијевић, Универзитет у Београду
Captain Miša Anastasijević, University of Belgrade

Лустер у Свечаној сали
Chandelier in the Solemn Hall

Свечана сала
Solemn Hall

Сала за седнице
Meeting Hall

(rs)

(en)

Кабинет проректора

Cabinet of the Vice Rector

више приватних и јавних објеката. Капетан Мишино здање је његово најбоље дело изграђено у Србији, а и једно од најзначајнијих у његовом целокупном опусу.

Капетан Мишино здање, монументална двоспратна грађевина затвореног типа са унутрашњим двориштем прва је, права и највећа палата у Србији XIX века. По свим обележјима припада романтичарској архитектури. Са посебном пажњом су обликоване њене полихромне фасаде са рељефним украсом разноврсних мотива. У разуђеном ентеријеру најрепрезентативнија

bia, he designed a number of private and public buildings. Captain Miša's Mansion is his masterpiece among them, and one of the most significant works of his entire opus.

Captain Miša's Mansion, a monumental two-story structure of closed form and with an inner courtyard, is the first true and the largest palace in 19th century Serbia. By all its features, it is an example of romanticism in architecture. Its polychromatic facades with reliefs displaying various motifs are treated with special care. Inside the elaborate interior, the most representative room is the Cer-

Кабинет проректора

Cabinet of the Vice Rector

просторија је Свечана сала у којој се посебно истичу сликана зидна декорација, лустери и портрети ректора Лицеја, Велике школе и Универзитета, дела наших знаменитих сликара. У дворишту је 1991. године постављена биста капетана Мише, дело вајара Ота Лога (1931-2016). Године 1863. када је било завршено грађење и адаптација у Здање су се уселили Велика школа, потоњи Универзитет и остале школске, на-

emonial hall, where he painted wall decoration, chandeliers and portraits of the rectors of the Lyceum, the Great School and the University, all works of our renowned artists, grace the stately space. A bust of Captain Miša by Oto Logo (1931-2016) was erected in the courtyard in 1991.

In 1863, when the construction and adaptation were completed, the Great School, later the University, and other educational, scientific and cul-

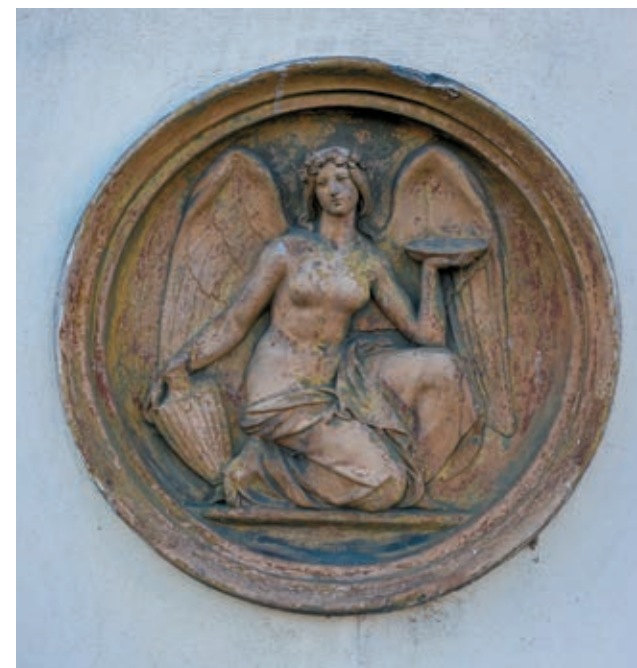
Степениште
The staircase

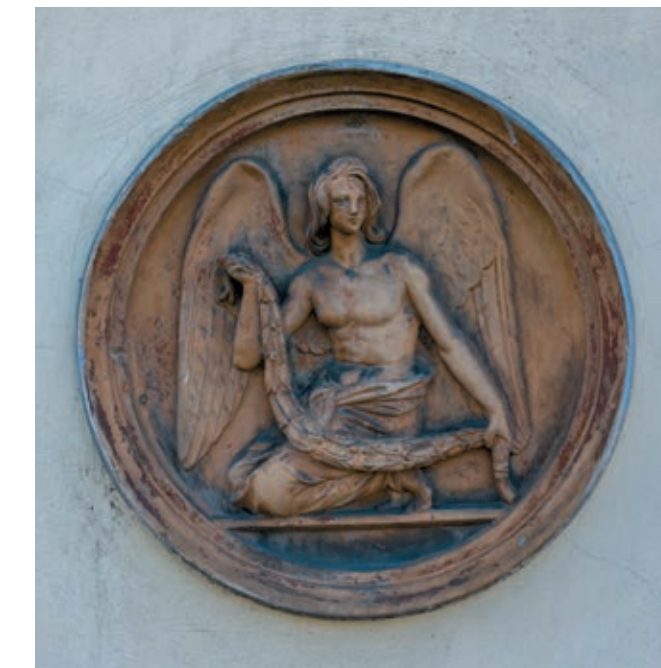

Капетан Миша Анастасијевић, биста у дворишту Капетан Мишиног здања

Captain Miša Anastasijević, a bust in the courtyard of Captain Miša's Mansion

Рељефни медаљони фасаде Капетан Мишиног здања

Medallions in relief on the facade of Captain Miša's Mansion

учне и културне установе: Српска краљевска академија, Гимназија, Народни музеј и Народна библиотека. Здање је данас седиште Универзитета у Београду, а у њему се налазе и семинари, катедре и институти Филозофског и Филолошког факултета.

tural institutions, namely the Serbian Royal Academy, the Gymnasium, the National Museum and the National Library, moved into the building. Today, Captain Miša's Mansion houses the Rectorate of the University of Belgrade as well as a number of departments, seminars and institutes of the Faculty of Philosophy and the Faculty of Philology of the University of Belgrade.

**ЗАВЕШТАЈНО ПИСМО ВЕАНКОГ УНИВЕРЗИТЕТСКОГ ДОБРОТВОРА
МИШЕ АНАСТАСИЈЕВИЋА МИНИСТРУ ПРОСВЕТЕ**

„господине!

„Мож е свагдашњи жеља и намера била, да одиманзи, кое самь по милости божіој стекао, одвоимз и уступимз едну часть на обштенародну ползу и потребу мога премиаогз отечества. Указавши и досада према данимз ми приликама мою любавз и услужность за благодѣтелне и обштеполезне цѣли, зи самь нарочито наминаю моимз тестаментомз оставити еданз споменз мога родолюбізи. Но вы сте ми и устмено, а после тога и писмено разложивши веанку оскудницу и потребу, кою отечество наше осека у зданіимз за сходно смештанѣ учебны и просветны заведенізи, као што су: лицей, народне библиотеке, народный музей, по времену народный университетзид.

„Зи самь дакле према овой потреби нашао се покузвенз, да ускоримз време, кадз те отечество можи одз мои родолюбивы намера ползовати се, и потOME решіо самь се да іоштз садз поклонимз за просветне потребе отечества мою велику ново-сзидану куку на овдашньої веанкой пізици подигнуту, и у тој цѣли готовз самь престронти и довршити исто зданіе онако, како те најболѣ и подпуно одговорити потреби овы учебны заведенізи.

„Зи кагь моимз дакле Господине, да о овомз момз заключенію извѣстите Нѣгову Светлость князз Владооца, и ако будемз сретанз да се исто уважи, зи ту одма дати налогз момз пуноможнику Илиі Пржитку, да да извршити на истомз зданію сва потребна преустроени, и кадз зданіе буде готово и довршено да подпуно својой важной цѣли одговорн, зи ту вамз онда каючеве истогз, и формалный судомз потврзены актз уступлензи предати, и исто мое добро у притязаніе правительства за вековечно нѣгово употреблѣнѣ на поменуते обштеполезне цели пренети.

„Примите, Господине, овомз приликомз уверенѣ мога истинитогз поштованзі.

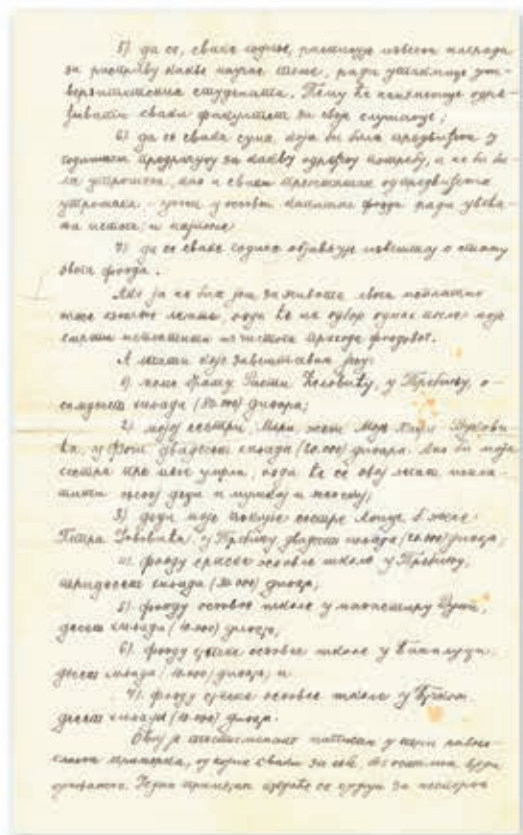
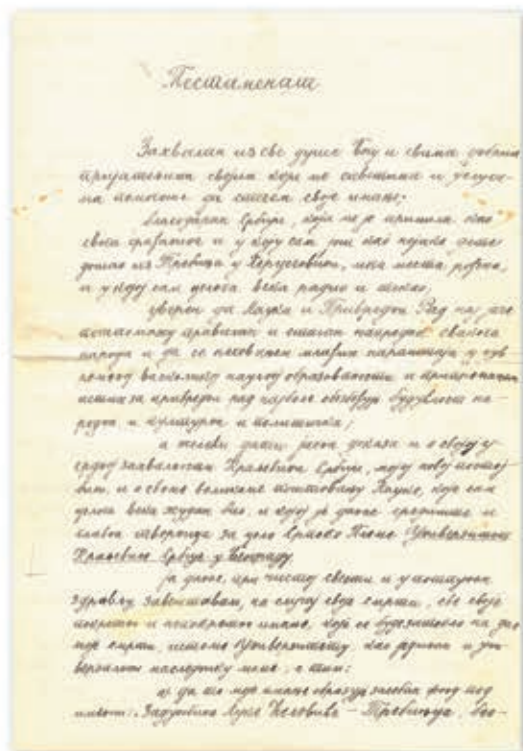
12. февруара 1863. год.
У Београду

Миша Анастасијевић

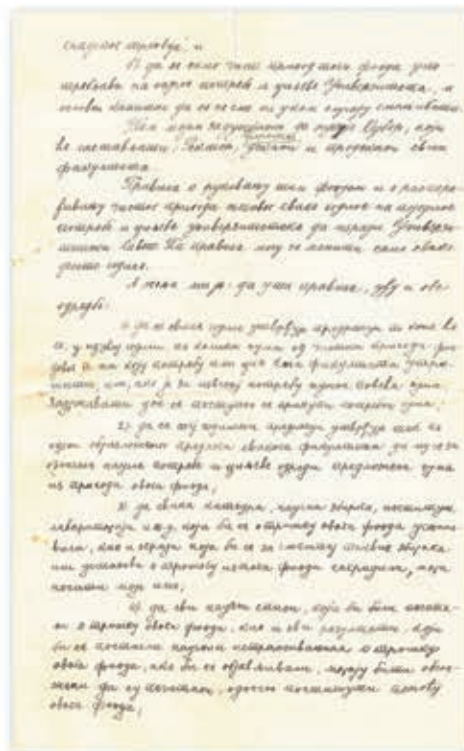
(Списокъ Почине стр. 68 12. февруара 1863)

Тестамент Луке Ђеловића Требињца
Testament of Luka Ćelović Trebinjac

Задужбина Луке Ђеловића Требињца

Краљевића Марка 1,
Гаврила Принципа 14 и 16,
Карађорђева 65,
Коче Поповића 1 и 3-9,
Београд

Лука Ђеловић Требињац, највећи добротвор Универзитета у Београду оставио је, тестаментом из 1911. године и Основним писмом о оснивању Задужбине из 1925. године, сву своју имовину Универзитету у Београду. Задужбина је под називом *Задужбина Луке Ђеловића Требињца, београдског трговца* отпочела са радом 1926. године. Њеним радом руководио је по Лукиној жељи Одбор који су сачињавали ректор, проректор и декани и продекани свих факултета, а Правила о раду, укључујући и она о распоређивању прихода која су се могла мењати сваких десет година, доносио је Савет Универзитета. Међу правилима се налазе и она која се односе на обележавање научних радова штампаних средствима Задужбине, као и задужбинских здања. На истакнутим деловима фасада су током 1931. године постављени портрети у рељефним медаљонима или бронзане табле са натписима *Задужбина Луке Ђеловића Требињца*. О њеном раду сваке године објављиван је извештај. Из сачуваних извештаја Задужбине сазнаје се да су се знатна новчана средства прикупљена рентирањем пословног и стамбеног простора, ко-

The Luka Ćelović Trebinjac Endowment

1 Kraljevića Marka Street,
14 and 16 Gavril Principa Street,
65 Karadorđeva Street,
1 and 3-9 Koče Popovića Street,
Belgrade

Luka Ćelović Trebinjac, the greatest benefactor of the University of Belgrade, left his entire estate and all assets to the University of Belgrade by testament drawn in 1911 and the Founding Letter of the Endowment dating from 1925. The following year (1926) the Endowment was set in operation under the name of *The Luka Ćelović Trebinjac, Belgrade merchant*. At its head, after Luka's will, stood a Board consisting of the rector, vice-rector and deans and vice-deans of all faculties. Its Rules of Operations, including those regulating the distribution of funds which were subject to change every ten years, were ratified by the Council of the University of Belgrade. Among the rules are those related to the marking of scientific works printed with funds from the Endowment, as well as endowment buildings. In 1931, portraits in the form of relief medallions or bronze plaques bearing inscriptions *The Luka Ćelović Trebinjac Endowment* were placed on prominent parts of facades of endowment buildings. An annual report on the Endowment's activities was published regularly. From the preserved reports of the Endowment we learn that considerable funds gained from leas-

Задужбина Луке Ћеловића Требињца (Карађорђева 65 и Коце Поповића 1)
The Luka Ćelović Trebinjac Endowment (65 Karadorđeva Street and 1 Koće Popovića Street)

(rs)

ристила за штампање многих научних студија угледних научника. Такође су се стипендирала њихова усавршавања у иностранству и финансирала учествовања на међународним конгресима. Истовремено су студенти свих факултета били награђивани за најбоље Светосавске теме.

После прекида дугог пола века, Задужбина Луке Ћеловића Требињца обновила је рад 1995. године са циљем да помаже научни рад на Универзитету у Београду и да награђује најбоље научне радове студената и тако чува успомену на једног од највећих добротвора српског народа. Лука Ћеловић је рођен 1854. године у селу Придворци, недалеко од Требиња. Бавећи се трговином од ране младости, постао је један од најбогатијих људи у Србији крајем 19. и почетком 20. века. Био је и један од оснивача Београдске задруге 1882. године и једна од најзаслужнијих личности за изградњу и уређење насеља Савамала у Београду по узору на европске градове. Умро је у Београду 1929. године и сахрањен на Новом гробљу. Надгробни споменик са његовом бистом дело је вајара Живојина Лукића.

Међу угледним трговцима и адвокатима који су насељавали простор око *Малог пијаца*, посебно место припада Луки Ћеловићу који је својим здањима дао особен печат том делу града. У Улици краљевића Марка 1 била је подигнута 1903. године као прва управо његова породична кућа. Изведена је према плану Милоша Савчића (1865-1941), грађевинског инжењера и градоначелника Београда који је пројектовао читав низ

(en)

ing residential and commercial quarters were used to print a great number of scientific studies of distinguished researchers. Scholarships were also awarded for their training abroad and participation in international congresses was financed. At the same time, students of all faculties were awarded for the best works on Saint Sava the Serbian produced in honor of his feast celebrated on January 27th.

Following half a century of interruption, the Luka Ćelović Trebinjac Endowment resumed work in 1995 with an aim to sustain research at the University of Belgrade and award the best scientific works of its students, as well as to preserve the memory of one of the greatest benefactors of the Serbian people.

Luka Ćelović was born in the village of Pridvorci, near Trebinje, in 1854. Engaged in trade from an early age, he became one of the richest people in Serbia at the end of the 19th and the beginning of the 20th century. He was also one of the founders of the first Serbian insurance company (Beogradska zadruga) in 1882 as well as one of the most deserving among the men responsible for the spatial regulation and construction of the Savamala quarter in Belgrade modeled on European urbanism of the day. He died in Belgrade in 1929 and was laid to rest in the New Cemetery (Novo groblje). His funerary monument, including his bust, is the work of the Serbian sculptor Živojin Lukić.

Among the notable merchants and lawyers who made their homes in the area surround the *Small*

Задужбина Луке Ћеловића Требињца (Гаврила Принципа 16 и Коче Поповића 3-9)
The Luka Ćelović Trebinjac Endowment (16 Gavrila Principa Street and 3-9 Koče Popovića Street)

(rs)

Лука Ћеловић Требињац / Luka Ćelović Trebinjac

приватних и јавних објеката у Београду. На архитектонској композицији фасада обликованој у академском духу истичу се тимпанони, венци, лезене, конзоле и мансардни кров, док је ентеријер куће красила фреско декорација са призорима из живота трговаца.

Велики репрезентативни и монументални комплекс стамбено пословног објекта у блоку улица Гаврила Принципа (некадашње Босанске) 14 и 16, Карађорђево 65 и Коче Поповића (некадашње Загребачке) 1 и 3-9 подигнут је у периоду од 1928-1930. године према пројекту Богдана Несторовића (1901-1975), чувеног српског архитекте и професора Техничког факултета.

Различит језик стилског изражавања од академских принципа до тражења инспирације у

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

Детаљ фасаде породичне куће Луке Ћеловића
Detail of the facade of the family home of Luka Ćelović

Market (Mali pijac), Luka Ćelović holds a special place. The buildings he raised in that part of Belgrade still give it a very special mark. The building raised in 1903 at no. 1 Kraljevića Marka Street was his family residence. It was designed by Miloš Savčić (1865-1941), civil engineer and mayor of Belgrade who designed a number of private and public buildings in Belgrade. The facade, formed in the spirit of academicism, includes tympana, cornices, pilasters, consoles and a mansard roof, while the interior was decorated with frescoes with scenes from the life of Luka Ćelović.

The large representative and monumental complex of the residential and commercial building covering the street block between nos. 14 and 16 Gavrila Principa (ex Bosanska) Street, 65

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

(55)

Портрет Луке Ћеловића на фасади Задужбине
Portrait of Luka Ćelović on the facade of his Endowment

националном стилу, складно су уклопљени у јединствену целину. Академска концепција стубова, балустрада, профилисаних кровних венаца и балкона са оградом од кованог гвожђа, као и декоративни елементи инспирисани средњовековном уметношћу у екстеријеру и ентеријеру, чине хармоничан склоп појединости и целине. На здањима су, на истакнутим местима попут угаоних ризалита, постављени бронзани медаљони са ликом Луке Ћеловића, радови познатог српског вајара Живојина Лукића (1889-1934), аутора Ћеловићеве посмртне маске и надгробне бисте на Новом гробљу у Београду. Изван поменутих блокова, а у њиховој близини у Јаворској улици (садашњој Светозара Радића) 7, грађена је кућа током 1931. и 1932. године према пројекту знаменитог српског архитекте и

[56] ЗАДУЖБИНСКО НАСЛЕЂЕ
УНИВЕРЗИТЕТА
У БЕОГРАДУ

Детаљи архитектонске декорације на породичној кући
Луке Ћеловића
Details of architectural decoration of the family home of
Luka Ćelović

Karađorđeva and 1 and 3-9 Koče Popovića (ex Zagrebačka) Streets, was built in the period between 1928 and 1930 and designed by Bogdan Nestorović (1901-1975), the famous Serbian architect and professor of the Technical School of the University of Belgrade.

Variations of idioms of stylistic expression, from academic principles to the search for inspiration in the national style, are harmoniously integrated into a unique whole. The academic concept of columns, balustrades, profiled roof cornices and balconies with wrought iron railings, as well as decorative elements inspired by medieval art in the exterior and interior, form a harmonious assembly of details and the whole. Bronze medallions with portraits of Luka Ćelović take their place at prominent positions on the building like the cor-

...заоставштина за памћење и чување

Задужбина Луке Ћеловића Требињца, Коче Поповића 3-9
The Luka Ćelović Trebinjac Endowment, 3-9 Koče Popovića Street

Детаљ рељефног украса фасаде породичне куће Луке Ћеловића

професора Бранка Таназевића (1876-1945). На једноставно обрађеној фасади са стилизованим профилима и наглашеним рашчлањавањем композиције, истиче се рељеф са портретом задужбинара, окружен натписом: *Лука Ћеловић Требињац Београдском универзитету*, такође рад вајара Живојина Лукића.

Detail of the sculptural decoration of the facade of the family home of Luka Ćelović

ner risalites. They are works of the renowned Serbian sculptor Živojin Lukić (1889-1934), author of Ćelović's death mask and funerary bust from his monument at the New Cemetery in Belgrade. Outside the mentioned blocks, and near them in 7 Javorska Street (now Svetozara Radića Street), a house designed by the famous Serbian architect and professor Branko Tanazević (1876-1945) was built in 1931 and 1932. A relief with a portrait of the benefactor, surrounded by the inscription: *Luka Ćelović Trebinjac to the University of Belgrade*, also the work of the sculptor Živojin Lukić, stands out on the simply fashioned facade with stylized profiles and emphasized breakdown of the composition.

Лука Ћеловић Требињац, Универзитет у Београду
Luka Ćelović Trebinjac, University of Belgrade

Породична куће Луке Ђеловића (Краљевића Марка 1)
Family home of Luka Ćelović (1 Kraljevića Marka Street)

Рељефни медаљон са ликом Ђоке Влајковића на фасади Задужбине
Relief medallion with a portrait of Đoka Vlajković on the facade of his Endowment

(rs)

Задужбина Ђоке Влајковића Влајковићева 5, Београд

Ђорђе Ђока Влајковић, један од највећих српских добротвора, оставио је тестаментом из 1878. године своју имовину у просветне сврхе Српском ученом друштву и Савету Велике школе. Задужбина која је почела да ради 1911. године помагала је младе научнике који су се бавили истраживањима у областима социологије и антропологије.

Ђока Влајковић је рођен 1831. године у Београду у којем се и школовао на Лицеју. Као питомац српске државе упућен је 1845. године у Русију у Војну школу. Пензионисан је у чину пешадијског пуковника српске и руске војске. Умро је у Београду 1883. године.

Захваљујући средствима Влајковићеве задужбине, Задужбински одсек Министарства просвете Краљевине Југославије подигао је 1931-1932. године две зграде у Влајковићевој улици број 5. Улично шестоспратно здање изграђено је по пројекту архитекте Милана Секулића (1895-1970) који је био члан Групе архитеката модерног правца (ГАМП). По његовој замисли фасада зграде требало је да буде обрађена у духу архитектуре модернизма, али се од тога одустало, да би се њен изглед ускладио са архитектуром оближње зграде Народне скупштине. Тако је задужбинска зграда Ђоке Влајковића изграђе-

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

The Đoka Vlajković Endowment 5 Vlajkovićeva Street, Belgrade

Đorđe Đoka Vlajković, one of the greatest Serbian philanthropists, left his possessions to the Serbian Learned Society and the Council of the Great School by testament drawn in 1878. The Endowment began its activities in 1911 by supporting young researchers in the fields of sociology and anthropogeography.

Đoka Vlajković was born in Belgrade in 1831 and educated there at the Lyceum. As a Serbian cadet, he was sent to Military School in Russia in 1845. He retired as infantry colonel of both the Serbian and the Russian army. He died in Belgrade in 1883.

In 1931-1932, revenues from his Endowment were employed by the Department for Endowments of the Ministry of Education of the Kingdom of Yugoslavia to raise two buildings at no. 5 Vlajkovićeva Street in Belgrade. The six-floor structure was designed by Milan Sekulić (1895-1970), member of the Group of Architects of the Modern Movement (GAMP). The architect conceived the facade in the spirit of modernism. His idea was later rejected in order to synchronize this building with that of the nearby structure of the National Assembly. Thus, the building raised by the Đoka Vlajković Endowment is marked by the academic style and with a facade of a harmonious rhythm of windows

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

{63}

Задужбина Ђоке Влајковића, Београд
The Đoka Vlačković Endowment, Belgrade

ЗАДУЖБИНА ЂОКЕ ВЛАКОВИЋА

Фасада Задужбине Ђоке Влајковића / Facade of the Đoka Vlačковић Endowment

Портал Задужбине Ђоке Влајковића
Portal of the Đoka Vlačković Endowment

(rs)

(en)

Ђока Влајковић, фото: Википедија
Đoka Vlačković, photo: Wikipedia
https://sr.m.wikipedia.org/sr-ec/Ђока_Влајковић

на са изразитим обележјима академског стила, са фасадом на којој преовлађују складан ритам прозора са наглашеним тимпанонима, балустрадама и једноставно профилисаним оквирима. Биста задужбинара, дело вајара Марка Брежанина (1883-1956), познатог по многобројним портретима знаменитих историјских личности, као и савременика из културног живота, смештена је изнад средишњег прозора приземља, на рељефном медаљону од вештачког камена који је израдио Бранко Филиповић, по сопственим потписима *декоративни вајар*. Након вишедеценијског прекида и промене намене, Задужбина је 1995. године обновила рад чиме је омогућен прилив средстава која се користе за опште потребе Универзитета у Београду, као што су промоција задужбинарства, награђивање младих научних радника, финансијска подршка за стручно и научно усавршавање студената и друго.

A Legacy to Remember and to Keep

with accentuated tympana, balustrades and simple molding. The bust of Đoka Vlačković, a work of Marko Brežanin (1883-1956), a sculptor renowned for his many portraits of notable historic personages, as well as of contemporaries from public life and the cultural scene, is positioned above the central window at ground floor level, in the form of a relief medallion in artificial stone made by Branko Filipović who signed himself as a *decorative sculptor*. After decades of interruption and a change of purpose, the Endowment resumed its functions in 1995. Its revenues are used to meet the general functioning of the University of Belgrade including the promotion of philanthropy, awarding the young researchers, providing financial sustenance for the specialization of students and others.

Задужбина Светозара Видаковића и жене Магдалене
The Svetozar Vidaković and Wife Magdalena Endowment

(rs)

Задужбина Светозара Видаковића и жене Магдалене

Господар Јевремова 55,
Београд

Светозар Видаковић је заједно са супругом Магдаленом, која је била председница Београдског женског друштва и помагала многе хуманитарне акције, завештао тестаментом 1928. године њихово имање Српској краљевској академији и Београдском универзитету. Приходе своје задужбине наменили су за усавршавање професора средњих школа и учитеља.

Светозар Видаковић је рођен 1848. године у Београду у трговачкој породици. Као један од најобразованијих људи свога времена студирао је у Петрограду и Цириху где је 1872. године завршио Хемијско-технолошки факултет. На Политехници у Минхену усавршавао се у области физике. Радни век је провео као гимназијски професор. Био је један од оснивача Професорског друштва и министар просвете (1910-1911). Умро је у Београду 1935. године.

Београдском универзитету припала је кућа у Господар Јевремовој 55. Подигнута крајем 19. века од неомалтерисане опеке, издваја се аутентичношћу и представља један од најстаријих објеката у том делу Дорћола. Обликована је у романтичарском духу са композицијом фасаде класичне троделне поделе и са по једним прозором у сваком пољу. Наглашен поткровни венац

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

The Svetozar Vidaković and Wife Magdalena Endowment

55 Gospodar Jevremova Street,
Belgrade

Together with his wife, Magdalena, philanthropist and president of the Belgrade Women's Society, Svetozar Vidaković donated, by testament drawn in 1928, their estate to the Serbian Royal Academy and the University of Belgrade. Revenues of their endowment were intended to offer support in continuous education to elementary and secondary school teachers.

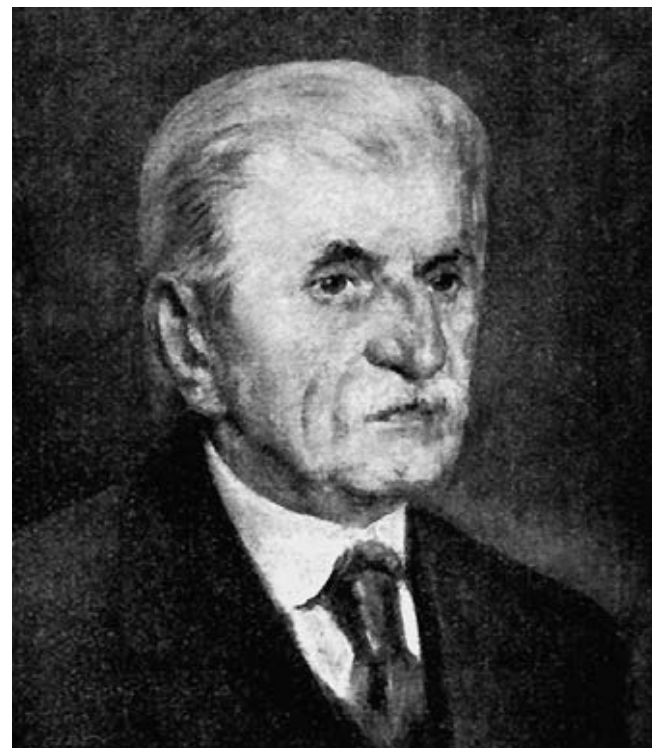
Svetozar Vidaković was born into a merchant family in Belgrade in 1848. As one of the most educated men of his day, he studied in Saint Petersburg and Zurich where he graduated from the Faculty of Chemistry and Technology in 1872. At the Munich Polytechnische Schule he specialized in physics. He worked as a gymnasium professor. He was one of the founders of the Society of Professors and served a term in office as minister of education (1910-1911). He died in Belgrade in 1935.

The University of Belgrade received as his donation the house at no. 55 Gospodar Jevremova Street in Belgrade. It was built at the end of the 19th century and stands out as one of the most authentic and oldest standing structures in that part of Dorćol. Stylized in the spirit of romanticism, it displays a classical tripartite formulation of the facade with a single window in each of its

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

(71)

Светозар Видаковић, Матица српска
Svetozar Vidaković, Matica srpska

и зупчасти профили на особен начин сведоче о времену када је Београд добијао нове обресе. Међутим, она ипак спада у мање репрезентативне приземне породичне куће тог времена.

После прекида од више деценија рад Задужбине је обновљен 1995. године, а од њених прихода додељивана су средства Учитељском факултету у Београду. Тиме је била остварена жеља Светозара Видаковића.

Тренутно се решава вишегодишњи спор који је довео до прекида у управљању имовином Задужбине.

three parts. The accentuated cornice and saw tooth profiles testify of a time when Belgrade was receiving its modern visual identity. It is similar to many other simple family homes built in a similar fashion in those days.

Following an interruption of several decades, the Endowment resumed work in 1995 and its revenues have been awarded to the Faculty of Teacher Education in Belgrade, thus fulfilling the desire intended by Svetozar Vidaković.

A multi-year dispute is currently being resolved, which led to a disruption in the management of the Endowment's assets.

...заоставштина за памћење и чување

Задужбина Влајка Каленића Светогорска 12, Београд

The Vlajko Kalenić Endowment 12 Svetogorska Street, Belgrade

Влајко Каленић је своју целокупну имовину завештао у добротворне сврхе о чему сведочи његов тестамент из 1907. године. Рођен је 1851. године у Малом Мокром Лугу код Београда. Од оца је изучио обућарски занат који му је донео велико богатство које је улагао у земљиште и некретнине. На његовом имању у Београду налази се једна од највећих пијаца, по њему названа *Каленић пијаца*. Умро је у Београду 1907. године. Министарство просвете је 1931. године основало *Задужбину Влајка Каленића* чија су средства коришћена за помагање једног студента који је изучавао народну економију. Након вишедеценијског прекида, године 1996. обновљен је рад Задужбине. Средства од издавања станова намењена су стипендирању одличних студената Економског факултета, тачније њиховом усавшавању у земљи и иностранству, као и побољшању студентског стандарда.

Од прихода Задужбине на Каленићевом имању у Светогорској 12 Министарство просвете је 1935. године подигло две зграде повезане пасажом према нацрту инжењера Радослава Р. Тодоровића. На симетричној композицији фасаде обликованој у академском духу значај добротвора је наглашен постављањем бронзаног попрсја Влајка Каленића, рад вајара Драгомира

A Legacy to Remember and to Keep

Vlajko Kalenić donated all his assets and property for charitable purposes, as attested by his testament written in 1907. He was born in 1851 in Mali Mokri Lug near Belgrade. He learned the shoemaking trade from his father and invested the great fortune it brought him into holdings of land and real estate. His land in Belgrade houses one of the largest open air food markets named *Kalenić Market (Kalenić pijaca)* after him. He died in Belgrade in 1907.

In 1931, the Ministry of Education established *The Vlajko Kalenić Endowment* the assets of which were used to sustain one student of popular economy. Following decades of interruption, the endowment resumed its functions in 1996. Leasing revenues were intended for supporting excellent students of the School of Economy, more precisely their further specialization at home and abroad, as well as the betterment of student standard.

Endowment revenues from Kalenić's property at no. 12 Svetogorska Street were used by the Ministry of Education for the construction of two buildings connected by a gallery designed by engineer Radoslav R. Todorović. The significance of the benefactor is emphasized by the placement of a bronze bust of Vlajko Kalenić, the work of Dragomir Arambašić (1881-1945), a sculptor who

Задужбина Влајка Каленића
The Vlajko Kalenić Endowment

(rs)

Арамбашића (1881-1945), који је био један од оснивача Удружења ликовних уметника у Београду (1919). Нарочита пажња поклоњена је обликовању улаза и улазног хола где су детаљи од мермера, декоративне керамике и штукатурна декорација зналачки обрађени и уклопљени у складну целину.

(en)

had been one of the founders of the Association of Visual Artists in Belgrade (1919), on the symmetrically designed facade fashioned in the spirit of academicism. The entrance door and hall with details in marble, decorative ceramics and stucco were designed with particular attention and skillfully integrated into a harmonious whole with the rest of the structure.

Детаљи фасаде Задужбине Влајка Каленића
Details of the facade of the Vlajko Kalenić Endowment

A Legacy to Remember and to Keep

Бронзано погрсје Влајка Каленића на фасади Задужбине
Bronze bust of Vlajko Kalenić on the facade of his Endowment

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

(75)

Портрети задужбинара изнад портала
Portraits of donors above the portal

(rs)

Задужбина Миливоја Јовановића и Луке Ћеловића Андрићев венац 12, Београд

Даница Јовановић, сестра Миливоја Јовановића (1865-1932), вишег чиновника у Министарству саобраћаја и истакнутог београдског добротвора просвете и културе, тестаментом је годину дана после његове смрти (1933) поклонила своју имовину Универзитету у Београду. Њена жеља је била да се као трајно сећање на њеног брата оснује Задужбина његовог имена. Одредила је да се приходима од дароване имовине награђују задати темати о Светом Сави, да се помаже сиромашним студентима завршавање студија на нашем Универзитету, или настављање школовања на страни. Осим поменутих циљева Задужбине, у тестаменту су наведени критеријуми за избор студената које ће Задужбина помагати, или их награђивати: *...руководиће се при избору не само вредноћом и спремом коју студенти имају, већ ће нарочито помагати оне који по своме раду и животу обећавају бити добри људи јака, чврста карактера.*

Тестамент Данице Јовановић је проглашен 1939. године, чиме је Универзитет примио поклоњену имовину. Захваљујући томе, као и средствима Задужбине Луке Ћеловића, Универзитет је изгадио вишеспратницу на углу Улице Кнеза Милоша (некадашње Краља Фердинанда) и Андрићевог венца 12 (некадашње Крунске

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

The Milivoje Jovanović and Luka Ćelović Endowment 12 Andrićev venac, Belgrade

Danica Jovanović, sister of Milivoje Jovanović (1865-1932), higher ranking clerk in the Ministry of transportation and a renowned Belgrade benefactor of education and culture, bequeathed in 1933, by testament, a year after his death, her possessions to the University of Belgrade. It was her wish that an Endowment bearing the name and in lasting memory of her brother be founded. She decreed that the revenue from the bequeathed assets be used as a prize fund for papers on Saint Sava, as well as for financial sustenance of poor students in order to assist them in completing their studies at the University of Belgrade or continuing their education abroad. Along with this mission, the testament also stipulates the criteria to be applied in the process of selection of students to be assisted or awarded by the Endowment: *... the selection will be guided not only by the value and preparation that the students have, but will especially help those who, by their work and life, promise to be good people with a strong, solid character.*

Danica Jovanović's testament was declared in 1939 whereby the University received the bequeathed possessions. Subsequently, also using the funds provided by the Luka Ćelović Endowment, the University built a multistory building at the corner

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

(77)

Задужбина Миливоја Јовановића и Луке Ћеловића
The Milivoje Jovanović and Luka Ćelović Endowment

Задужбина Миливоја Јовановића и Луке Ћеловића
The Milivoje Jovanović and Luka Čelović Endowment

(rs)

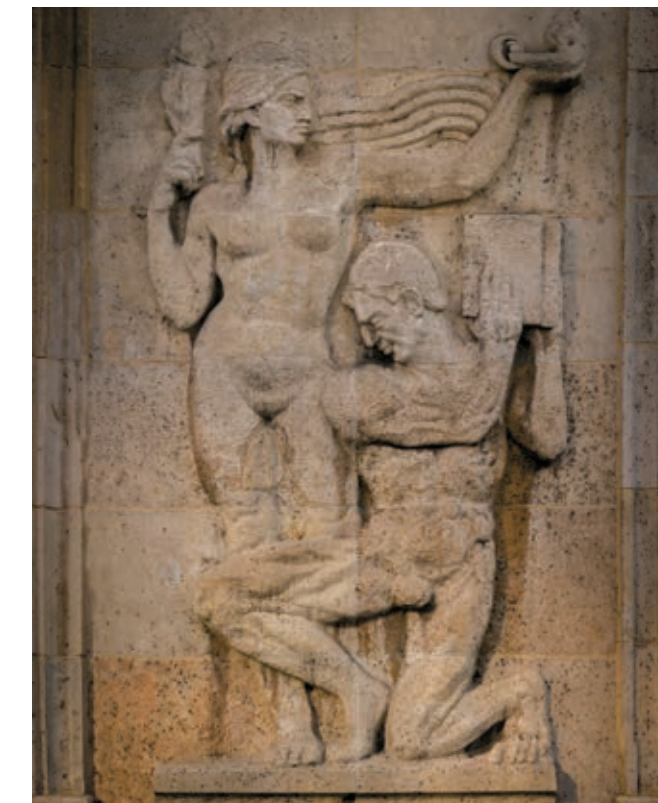
Рељефи на фасади изнад портала

4). Нова Задужбина је названа именима обојице дародаваца. Грађење је било завршено 1940. године свесрдним залагањем ректора Београдског универзитета, Петра Мицића, а према пројекту руског архитекте Григорија Самојлова (1904-1989), дугогодишњег професора Архитектонског факултета (1933-1974).

Монуменална стамбено пословна зграда једно је од веома значајних дела у његовом огромном опусу од неколико десетина објеката разноврсне намене (виле, градске палате; црквене грађевине и други јавни објекти). Зграду на Андрићевом венцу архитекта Самојлов пројектовао је у академском духу, али примењујући, одређеним елементима рашчлањивања фасада, модернис-

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

Reliefs on the facade above the portal

of Kneza Miloša Street (formerly King Ferdinand Street) and no. 12 Andrićev venac (formerly no. 4 Krunska Street). The new Endowment was named after both benefactors. Construction works on the building designed by the Russian architect Grigorij Samojlov (1904-1989), professor at the Faculty of Architecture (1933-1974), were finished through the wholehearted engagement of the rector of the University of Belgrade, Petar Micić, in 1940.

This monumental residential commercial building is one of the outstanding works in the vast opus of Grigorij Samojlov consisting of several dozen objects of various types (villas, urban palaces, churches and other public buildings). The structure on Andrićev venac was designed in the spir-

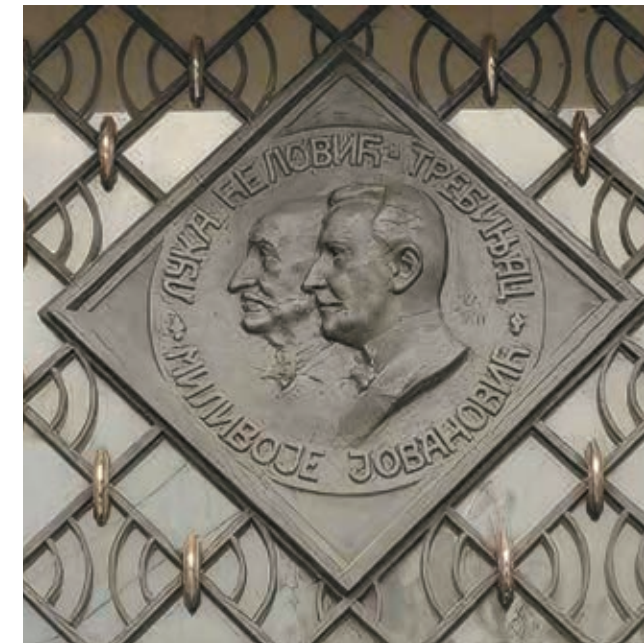
LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

Улазна врата
Entrance door

(rs)

(en)

Портрети задужбинара изнад портала
Portraits of donors above the portal

тичка решења какво је и постављање носача за заставу на сам угао грађевине. Са посебном пажњом обрађени су рељефи на фасади изнад улазних врата, у нивоу првог спрата које је по нацртима аутора пројекта израдио вајар Марко Брежанин (1883-1956). Раскошно обрађен портал садржи у горњем делу натпис о Задужбини, а изнад самих врата стоји плакета са ликовима задужбинара Миливоја А. Јовановића и Луке Ћеловића Требињца, дело вајара Јосифа Мајзнера. Задужбина Миливоја Јовановића и Луке Ћеловића је након вишедеценијског прекида обновила рад Решењем Министарства културе из 1995. године. Из средстава Задужбине додељују се стипендије и награде студентима основних студија за радове из области правних и економских наука. Такође се пружа финансијска подршка студентима докторских студија за трошкове школарине.

A Legacy to Remember and to Keep

it of academism paired with certain elements of modernism in the articulation of the facades, such as the placement of the flag pole at the corner of the building. The reliefs planned by Samojlov and created after his design by Marko Brežanin (1883-1956), placed on the facade above the entrance, at first floor level, were carried out with particular care. The lavish portal includes, in its upper part, an inscription referring to the Endowment while a plaque with the portraits of Milivoje A. Jovanović and Luka Ćelović Trebinjac, the work of Josef Meisner, stands above the door. After several decades of interruption, in 1995, by decree of the Ministry of Culture, the Milivoje Jovanović and Luka Ćelović Endowment resumed work. Endowment funds are used to provide grants and awards to students at BA level for works in the fields of law and economics. Financial assistance covering tuition fees is also provided for students of doctoral studies.

Смедеревска банка, Фондација Милана Стефановића Смедеревца и супруге Даринке
Bank of Smederevo, The Milan Stefanović Smederevac and Wife Darinka Foundation

(rs)

Фондација Милана Стефановића Смедеревца и супруге Даринке Теразије 39, Београд

Милан Стефановић Смедеревац тестаментом је оставио 1935. године своје имање Удружењу Београдске трговачке омладине са жељом да се од дела прихода оснује Фонд под његовим и именом његове супруге, за помагање школовања ђака. Фонд је био основан 1947. године у којој је Милан Стефановић умро.

Милан Стефановић Смедеревац рођен је 1868. године у угледној смедеревској трговачкој породици. Као трговац и банкар стекао је велику имовину у Смедереву и Београду.

Након више деценија прекида рада Фонда, Министарство културе је 1996. године обновило његов рад, чиме су управљачка права пренета на Универзитет у Београду. Средства од издавања у закуп пословног и стамбеног простора користе се за подстицај развоја менаџмента и научних дисциплина чији је предмет унапређење трговине, а које се изучавају на Универзитету у Београду. Тако су до сада стипендирани многи студенти Економског факултета, Факултета организационих наука, Факултета безбедности, Факултета политичких наука и других.

Милан Стефановић је 1910-1912. године на Теразијама број 12, данас 39, подигао кућу по пројекту архитеката Милорада Рувидића (1863-

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

The Milan Stefanović Smederevac and Wife Darinka Foundation 39 Terazije Street, Belgrade

Milan Stefanović Smederevac left his estate to the Association of Belgrade Commercial Youth in 1935 with a desire to establish a Fund in his and the name of his wife to sustain the education of students. The Fund was established in 1947, the year of Milan Stefanović's passing.

Milan Stefanović Smederevac was born in 1868 to a renowned family of merchants from Smederevo. As a merchant and a banker he came to possess extensive holdings in both Smederevo and Belgrade.

Following several decades of interruption, the Ministry of Education renewed the functioning of the Foundation in 1996. Rights of governance were passed on to the University of Belgrade. Revenues collected from leasing commercial and residential space are used to promote management and scientific disciplines focusing on trade which are being thought at the University of Belgrade. So far, the Foundation has provided sustenance for students of the School of Economics, the Faculty of Organizational Sciences, Faculty of Security, Faculty of Political Sciences and others.

In the period between 1910 and 1912, Milan Stefanović raised a building at no. 12 Terazije Street, today no. 39, designed by architect Milorad Ruvidić

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

(85)

Детаљ пода

1914) и Исаила Фидановића (1887-1915). Репрезентативна двоспратна палата са мезанином и поткровљем, позната је и као *Смедеревска банка*. Палата чије су фасаде оживљене лођама, балконима и раскошно обрађеном декоративном пластиком, била је једна од најлепших грађевина тог доба. Издвајајући се по новинама у просторном распореду и начину обликовања екстеријера и ентеријера, представља један од најбољих примера сецесије у српској архитектури и најбоље остварење чувеног српског архитекта и професора Милорада Рувидића. Решењем Завода за заштиту споменика културе града Београда 04 бр. 291/1 од 20. априла 1965. године, зграда *Смедеревске банке* на Теразијама бр. 39 у Београду добила је својство споменика културе, док је Одлуком о утврђивању непокретних културних добара од изузетног значаја и од великог значаја („Службени гласник СРС“, број 14/79), зграда *Смедеревске банке* утврђена за споменик културе од великог значаја за Републику Србију.

Deatail of the floor

(1863-1914) and Isailo Fidanović (1887-1915). The representative two story palace with a mezzanine and an attic is also known as the *Bank of Smederevo (Smederevska banka)*. The facade is enlivened with loggias, balconies and lavish decorative architectural plastic. It was one of the most beautiful buildings of its age. It stood out by its novelties in spatial disposition and manner of fashioning of its exterior and interior. It is one of the best examples of art nouveau in Serbian architecture and the best work of the renowned Serbian architect and professor Milorad Ruvidić.

By decree of the Institute for the Protection of Cultural Monuments of the City of Belgrade 04 no. 291/1 from April 20th, 1965, the building of the *Bank of Smederevo* at no. 39 Terazije Street gained the status of monument of culture under the protection of the state. It was later also decreed a monument of great importance for the Republic of Serbia.

Задужбина Љубице М. Здравковић
The Ljubica M. Zdravković Endowment

(rs)

Задужбина Љубице М. Здравковић Синђелићева 26, Београд

Љубица М. Здравковић (1858-1941), тестаментом из 1939. године завештала је своју целокупну имовину држави, односно Министарству просвете да би се након њене смрти основала задужбина под називом *Љубица Христово предузета М. Здравковић Вучковић*. Имовина која се састојала од новца, хартија од вредности и зграде у Синђелићевој улици број 26 намењена је за школовање студената филозофије, права и техничких наука, као и школовању по једне ученице Женске учитељске школе у Неготину, родном граду Љубице М. Здравковић.

Задужбина је основана 1948. године. Касније је дошло до застоја у њеном раду који је обновљен тек 1995. године. Решењем Министарства културе дата је на управљање Универзитету у Београду, али јој није била враћена сва имовина. Скромни приходи од издавања дворишних стамбених просторија користе се искључиво за стипендирање студената Универзитета у Београду.

Задужбинска зграда, нажалост, сада већ у дерутном стању, једноспратан је угаони објект са седам станова, којима Задужбина више не управља. Архитектонски је скромно обликован са истакнутим засеченим углом, једноставно профилисаним оквирима прозора, наглашеним масивним кровним венцем и са балконом на спрату.

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

The Ljubica M. Zdravković Endowment 26 Sindelićeva Street, Belgrade

According to her will from the year 1939, Ljubica M. Zdravković (1858-1941) bestowed all her possessions to the state, moreover to the Ministry of Education, for after her death a foundation under the name *Ljubica Hristovo married M. Zdravković Vučković* was established. Her possessions, comprised of money, equities, and the building in Sindelićeva Street number 26, was intended for the purposes of educating students of philosophy and the law as well as students of technical sciences and the education of one student from the Women's teacher education school in Negotin, Ljubica M. Zdravković's hometown.

The foundation was established in the year 1948. Following decades of interruption, the Endowment resumed its activities in 1995. By decision of the Ministry of Culture, it was placed under the governance of the University of Belgrade, but not all pertaining assets were returned to the Foundation. Small revenues gained from leasing residential space in its courtyard are exclusively used to finance grants for the students of the University of Belgrade. The Foundation's building, which is now sadly in a state of dilapidation, is a single-story structure stretching along both streets at the corner of which it rises, with seven apartments, which are no longer under the Foundation's control. Its architecture is quite simple. The corner is accentuated and the molding of the window frames simple while the cornice is massive and there is a balcony on the upper story.

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

[89]

Задужбина Веселина Лучића (Венизелосова 30 и Гундулићев венац 39)
The Veselin Lučić Endowment (30 Venizelosova Street and 39 Gundulićev venac)

(rs)

Задужбина Веселина Лучића Ђорђа Јовановића 5, угао Гундулићевог венца 39 и Венизелосове 30, Београд

Веселин Лучић је тестаментом из 1941. године део своје имовине оставио Београдском универзитету, са циљем да се оснује Задужбина његовог имена.

Грађевински инжењер Веселин Лучић рођен је 1882. године у Опатовцу код Вуковара. Студирао је технику у Бечу, радио је у Канализационом одсеку града Београда, а касније као самостални инжењер. Патентирао је систем олучњака који је прихватила већина европских земаља. Добитник је прве награде на конкурс за идејно решење Теразијског платоа. Умро је у Београду 1947. године.

Приход Задужбине се остварује издавањем пословног и стамбеног простора објеката у Улици Ђорђа Јовановића 5 и половине зграде на углу Гундулићевог венца 39 и Венизелосове 30. Зграда у Улици Ђорђа Јовановића 5 изграђена је 1931. године. Осна симетрија, трочлана подела композиције, једноставно профилисани оквири прозора, кровни венац и наглашен улаз сведоче о прочишћеној варијанти академског стила. Зграда на углу Гундулићевог венца 39 и Венизелосове 30 изграђена је 1932. године по пројекту грађевинског инжењера Николе Матејића. О прочишћеном стилу у академском духу сведоче

A Legacy to Remember and to Keep

(en)

The Veselin Lučić Endowment 5 Đorđa Jovanovića Street, corner of 39 Gundulićev venac and 30 Venizelosova Street, Belgrade

Veselin Lučić donated part of his possessions to the University of Belgrade by testament drawn in 1941 and with the purpose of establishing an Endowment in his name.

Civic engineer Veselin Lučić was born in 1882 in Opatovac near Vukovar. He studied at the Technische Schule in Vienna. He was employed by the Sewage Department of the City of Belgrade and later as an independent engineer. He patented a system of water drains that was adopted by most European countries. He was awarded first prize for his concept of the Terazije Plateau. He died in Belgrade in 1947.

The Endowment's revenues are collected from leasing commercial and residential quarters located in buildings on 5 Đorđa Jovanovića Street and half of the building at the corner of 39 Gundulićev venac and 30 Venizelosova Street in Belgrade.

The building at no. 5 Đorđa Jovanovića Street was constructed in 1931. The axial symmetry, the tripartite division of the composition, the simple molding of the window frames, the cornice and the accentuated entrance speak of a clarified variation of the academic style. The building standing at the corner of 39 Gundulićev venac and 30 Veni-

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

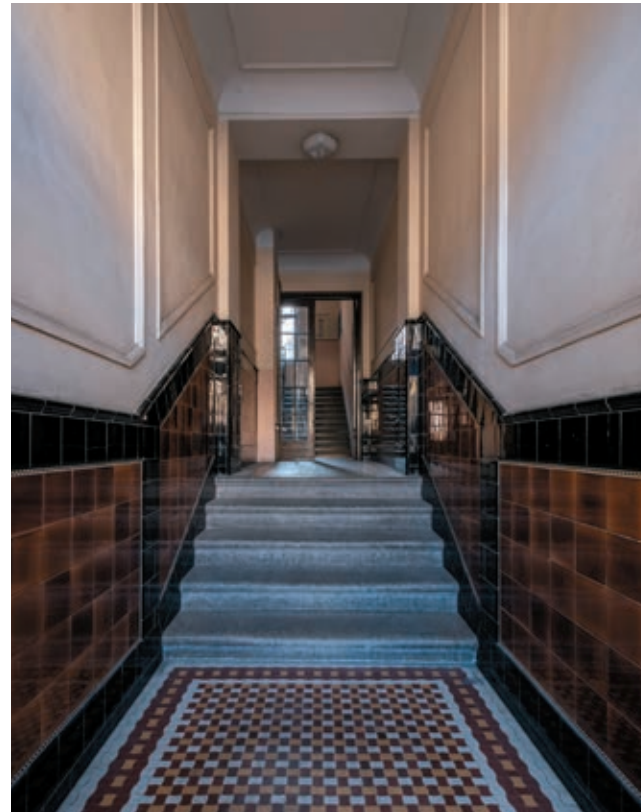
(91)

Портал зграде на Гундулићевом венцу 39
Portal of the building at 39 Gundulićev venac

јонски пиластри, балустраде, наглашени венци и улазни хол обрађен са нарочитом пажњом. Након вишедеценијског прекида Задужбина је обновила рад 1995. године са циљем награђивања научних радника Универзитета у Београду и књижевних остварења појединаца. Награда за оригинално књижевно дело једног аутора објављено у претходној години, као и награда за најбоље научно односно стручно остварење, установљена је 2004. године и носи назив *Награда Веселина Лучића*.

Портал зграде у Венизелосовој 30
Portal of the building at 30 Venizelosova Street

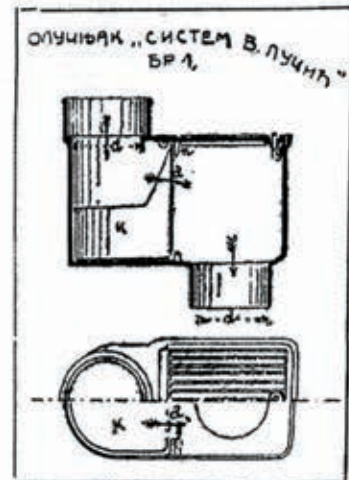
zelosova Street was raised in 1932 and designed by civic engineer Nikola Matejić. The same style is recognized in the Ionic pilasters, balustrades, accentuated cornices and the entrance hall styled with particular attention.

Following decades of interruption, the Endowment resumed its functions in 1995 with an aim to awards researchers at the University of Belgrade as well as individual literary achievements. The annual award for original literary work of a single author published in the previous year, as well as the award for best scientific i.e. specialist publication, established in 2004, bears the name of Veselin Lučić, *the Veselin Lučić Award*.

Портал зграде у Ђорђа Јовановића 5
Portal of the building at 5 Đorđa Jovanovića Street

ВАЖНО за канализацију (Олучњак система В. Лучића)

По прописима за везивање олука са кишним каналима захтева се:

Да сва вода из олука предходно прође кроз гвоздене таложнике — **олучњаке**, где се отпаци (црепа, малтера, маховине итд.) задржавају да не улазе у канал.

Од свих постојећих система олучњака, најновији је проналазак инжењера београдске општине г. В. Лучића, који је патентован код већине културних држава, а у Србији је заштићен решењем Тргов. Суда.

Преимућство овога олучњака састоји се у томе:

**Што вода лакше протиче,
ређе је загушивање,
правилније функционисање,
лакши је и спретнији од постојећих система, и
мање је и потребно чишћење.**

Како је овај олучњак лакши, то је и јефтинији од осталих. Олучњак се израђује у Србији у признатој ливници „Балкан“ Перишића, Поповића и Комп.

Може се добити (купити) у свима бољим инсталатерским радњама у престоници као: у предузећу фирме инж. М. Слуцког и Комп., „Наимар“ инж. Тасе Милојевића и Комп., и др.

СОПСТВЕНИЦИ!

Захтевајте у вашем интересу српски олучњак систем **Лучић**.

Оглас Веселина Лучића за патент његовог система олучњака
Notice advertising Veselin Lučić's gutter system patent

Задужбина Веселина Лучића (Ђорђа Јовановића 5)
The Veselin Lučić Endowment (5 Đorđa Jovanovića Street)

Фондација Сестре Булајић

Родитељи сестара Ксеније и Љиљане Булајић, Митар и Лепосава, поклонили су Универзитету у Београду новчана средства у износу од шездесет хиљада америчких долара и десет милиона динара, за оснивање Фондације *Сестре Булајић*, са жељом да се трајно сачува успомена на њихове трагично изгубљене кћери. Године 1989. на Универзитету у Београду је основана Фондација за стипендирање сиромашних студената и награђивање најбољих. Сваке године стипендирају се два по успеху најбоља сиромашна студента *архитектуре, математике и физичке хемије на Универзитету у Београду и додељују се новчане награде за по два најбоља одбрањена дипломска рада из архитектуре и физичке хемије.*

Митар Булајић је рођен 1912. године у Вилусима код Никшића од оца Паја и мајке Јоване рођене Драганић. Године 1922. одлази са породицом на Косово, у Орловић код Приштине. У Приштини је завршио гимназију, а војску одслужио у Винковцима. До 1938. године запослен је као поштански чиновник на Цетињу. Исте године у манастиру Дужи код Требиња венчао се са Лепосавом рођеном 1915. године у селу Придворци, у близини Требиња, од оца Стевана и мајке Саве рођене Кашиковић. Она је у Требињу завршила Домаћинску школу. Од 1938. године, када Митар Булајић добија премештај у Бања Луку

The *Bulajić Sisters* Foundation

Mitar and Leposava, parents of Ksenija and Ljiljana Bulajić, gifted to the University of Belgrade a sum of sixty thousand US dollars and ten million Serbian dinars for the purpose of instituting the *Bulajić Sisters Foundation* and with a desire to provide lasting memory of their tragically lost daughters. This Foundation was established in 1989 at the University of Belgrade and has been offering scholarships to the less well-off students and awards to those who stand out in their fields of study. Each year it gives stipends to *two best poor students of architecture, mathematics and physical chemistry at the University of Belgrade and financial awards to two best BA theses in both architecture and physical chemistry.*

Mitar Bulajić, son of Paja and Jovana (maiden name Draganić), was born in 1912 in Vilusi near Nikšić. With his family, he moved to Kosovo in 1922 and settled in Orlović near Priština. He graduated from the gymnasium in Priština and served in the army in Vinkovci. Until 1938, he was employed as a postal clerk in Cetinje. The same year, in Duži monastery near Trebinje, he wed Leposava, daughter of Stevan and Sava (maiden name Kašiković) born in 1915 in the village of Pridvorci near Trebinje. In Trebinje, she finished the School of Home Economics. From 1938 to the beginning of World War II, Mitar Bulajić and his family lived in Banja Luka

Ксенија Булајић/ Ksenija Bulajić

у којој су се родиле Мирјана (1939.г.) и Ксенија (1941.г.), породица ту живи до почетка Другог светског рата, а од тада је у Придворцима. Митар је учесник у рату као борац Пете црногорске бригаде. У току рата, 1944. године преминула је њихова најстарија кћерка, Мирјана.

По завршетку Другог светског рата породица се настанила у Београду у којем се родила ћерка Љиљана. Митар поново ради у пошти и убрзо постаје начелник Главне поште. Уз сопствени велики труд око породице и уз несебичну помоћ својих кћери, мајка Лепосава завршава Вечерњу основну школу.

Љиљана Булајић/ Ljiljana Bulajić

where he was posted at the time and where his two daughters were born – Mirjana in 1939 and Ksenija in 1941. With the outbreak of war, they moved to Pridvorci. Mitar fought in the war as a soldier of the Fifth Montenegro Brigade. During the war, Mitar's eldest daughter, Mirjana, passed away.

After World War II, the family moved to Belgrade and their youngest daughter, Ljiljana, was born there. Mitar resumed work at the Post and soon became the director of the Main Post Office in Belgrade. His wife Leposava, with her own great effort and the selfless help of her daughters, finished the evening elementary school.

Potvrđuje se da su Bulajić Leposava i Bulajić Mitar, oboje iz Beograda, Majke Jevrosine 6, priznali za svoj potpis na ovoj ispravi. Identitet iznovenih utvrđen na osnovu ličnih kerata 178796 od 11.XI 1982.g.SUF Beograd i L.13992 od 20.I 1987.g.SUF Beograd. Taksa za overu u 3.850.- din. naplaćena i poništena na primerku koji ostaje kod suda.
TREĆI OPŠTINSKI SUD U BEOGRADU, I.Ov.901/89,
dana 16.februars 1989.godine.

Na osnovu člana 16. Zakona o zadužbinama, fondacijama i fondovima ("Službeni glasnik SRS" broj 48/72, 1/83, i 23/68), dajemo

I Z J A V U
O OSNIVANJU FONDA "SESTRE BULAJIĆ"

1. Rači očuvanja uspomene na naše kćeri BULAJIĆ KSENIJU, dipl. inž. arhitekture i BULAJIĆ LJILJANU, dipl. fizikohemičarku, koje su poginule u avionskoj nesreći u Nju Orleansu, mi roditelji:

BULAJIĆ LEPOSAVA I

BULAJIĆ MITAR

su prebivalištem u Beogradu, ul. Majke Jevrosine 26. osnivalo Fond "Sestre Bulajić".

2. Cilj Fonda je da se svake pete godine odeljuju po 2 stipendije najboljim siromašnim studentima prve godine studija arhitekture, matematike i fizičke hemije, kao i svake godine po 2 novčane nagrade za najbolje uradene diplomske radove iz arhitekture i fizičke hemije, odgovarajućih fakulteta u Beogradu.

3. Kao početnu sumu u Fond za stipendije i nagrade ulažemo, uplatom na odgovarajući račun kod "Jugobanke" Beograd (koji će glasniti za naziv Fonda) iznos od 60.000 US \$ (slovima: šezdesethiljadu US dolara) i 10.000.000.- dinara (slovima: desetmiliona dinara) a za stipendije i nagrade za školsku 1988/89. godinu ulažemo iznos od Din. 10.000.000.- (desetmiliona).

4. Sredstva koja čine glavnicu (član 8. stav 1. Previla) oročavaju se na 5 godina.

5. Od sredstava dobijenih od kamata oročljivaće se stipendije i nagrade slično ciju Fonda (tačka 2).

OSNIVAČI FONDA,

1. Bulajić Leposava *Bulajić Leposava*
I.k. br. 178796

2. Bulajić Mitar *Bulajić Mitar*
I.k. br. L 13992

Beograd, M.Jevrosine 26

Митар и Лепосава Булајић,
оснивачи Фондације *Сестре Булајић*
Mitar and Leposava Bulajić, founders of the *Bulajić Sisters*
Foundation

Сестре Булајић су студирале на Универзитету у Београду. Ксенија је стекла диплому инжењера архитектуре, а Љиљана је била дипломирани физикохемичар. У авионској несрећи у Њу Орлеансу, 9. јула 1982. године настрадале су и Ксенија и Љиљана.

The Bulajić sisters studied at the University of Belgrade. Ksenija graduated as an architects and Ljiljana received her BA in physical chemistry. Both Ksenija and Ljiljana died in a plane crash in New Orleans on July 9th, 1982.

Фондација *Mr ph* Љубица
Војтех Драгићевић
и *ing. oecc.* Никола
Драгићевић

The *Mr ph Ljubica*
Vojteh Dragičević
and *ing. oecc. Nikola Dragičević*
Foundation

На основу члана 20. Закона о задужбинама, фондацијама и
фондовима ("Службени гласник РС", 09/99), изјавио

ИЗЈАВА

О оснивању "Фонда *Mr ph* Љубица-Цига Војтех Драгићевић и *ing. oecc.* Никола Драгићевића".

У жељи да се имама оданост истражи код "Беобана" без
ограничења искористи културне и научне јаче за свог живота при
Универзитету оснивамо трајна изградња фонда. Основачки улог у Фонду је
25.000 ДМ. А оснивачи су *ing. oecc.* Никола Драгићевић - Војтех, професор
Универзитета уметности, доцент иша одговарајуће средства из наше
заоставштине некретној главној.

Приходи од капитала на све улоге у Фонду могу се искључиво
трошати: 1. На повећање главница до 50.000 ДМ, 2. За награђивање по
жељет сиромашних студената фармације и економије сваког 27. фебруара, а
који у претходној години дипломирају са најкрасе време од уписа на
своје факултете и са најбољим оценама; 3. За плаћање сваког Јануара
године таксе за одржавање гробница број 3 у парци 78 на Новом гробљу
у Београду, који је координира *ing. oecc.* Никола Драгићевић, који даје у
гробнички каталог, а 2034. године и даље за одржавање 50-то годишњег
туристичког такса те гробнице.

Награде из тачке 2. неће се издати докоментира онеко год
"Беобана" не буде капитал на главној фонду плаћала у деценији. Таксе
из тачке 3. морају се у најдуже плаћати без обзира на оборитни
курс који ће вероватно још дато остати савсем неизвољени.

Башто капитал у првом годишња неће фонду омогућити на
награду је истовремено доједу студената, док главница не буде поделена
у потребној мери, награду ће још године добити фармаџут, а следеће
економист, на даље наредности.

2

Висина награде студентима медицинских факултета биће из
личету 1.000 ДМ, а доноси, у зависности од прихода и вине.

Башто год некретна главница фонда не достигне 50.000 ДМ,
четвртину капитала се обавезно преноси на. Награде у динарима могу се
давати само у случају када тржишни курс динара надмољим званични за
најмање 7%.

Овим фондом управљаће Универзитет у Београду.
Проф. др Никола Драгићевић - Војтех ће бити представник
оснивача у управу Фонда за свог живота, а након од његов потпуна ће је
у тим заменима.

ОСНИВАЧИ ФОНДА

1. Љубица Драгићевић
Београд, Улица Вашингтона 32-а
бр. л. к. 1 11271
Mr ph Ljubica Vojteh Dragicevic

2. Никола Драгићевић
Београд, Улица Вашингтона 32-а
бр. л. к. 196283
ing. oecc. Nikola Dragicevic

Љубица Војтех Драгићевић је рођена у Убу
1906. године, као треће дете у породици док-
тора Павла Војтеха који је службовао у Убу.
Породица Павла Војтеха, пореклом из Чешке,
дошла је у слободну Србију вођена пансловен-
ским осећањима и жељом да помогне развој
прве слободне словенске земље. Љубичин деда
по мајци, Мирко Радовановић, правозаступник
(адвокат), део свог имања поконио је граду за
изградњу Више женске школе.

Љубица Цига Војтех дипломирала је фармацију
у Загребу, стекла титулу магистра фармације,
стажирала и била на фармацеутској пракси ши-
ром Југославије, у околини Бенковца, у Аранђе-
ловцу и другим градовима. Желела је да отво-
ри приватну апотеку у Београду, али се то није
остварило пошто је избио Други светски рат. Ни
по завршетку рата то није било могуће пошто су
и постојеће приватне апотеке биле национали-
зоване. Радила је до пензионисања у апотекама
Београда. Заоставштину свог оца, војног лекара
у Балканским ратовима и Првом светском рату,
који је преминуо од тифуса у Ваљевској болници,
оставила је Музеју српског лекарског друштва.

Никола Драгићевић је рођен 1903. године у
Соко Бањи од оца Косте, трговца и мајке Лепо-

Ljubica Vojteh Dragičević was born in Ub in 1906 as
the third child in the family of doctor Pavle Vojteh.
The family of Pavle Vojteh, of Czech descent, came
to the then liberated Serbia lead by its panslavic
sentiment and a desire to help the development
of the first free Slavic nation. Ljubica's maternal
grandfather, Mirko Radovanović, who was a law-
yer, donated part of his estate to the city for the
building of the Higher School for Girls.

Ljubica Ciga Vojteh graduated from the School
of Pharmacy in Zagreb as magistra pharmaciae
and completed her internship at several loca-
tions in Yugoslavia, in the vicinity of Benkovac, in
Arandelovac and other cities. Unfortunately, her
desire to open a private pharmacy in Belgrade
could never be realized, first because of the out-
break of World War II and then because all exist-
ing private pharmacies were nationalized after the
war. She worked until her retirement in a number
of pharmacies in Belgrade. She left the legacy of
her father, a military doctor with the Serbian army
during the Balkan Wars and World War I, who died
of typhoid fever in Valjevo Hospital, to the Museum
of the Serbian Medical Society.

Nikola Dragičević, son of Kosta, a merchant, and
Leposava (maiden name Mitrović), was born in

Изјава о оснивању Фондације *Mr ph* Љубица Војтех Драгићевић и *ing. oecc.* Никола Драгићевић
Declaration of the founding of the *Mr ph Ljubica Vojteh Dragičević and ing. oecc. Nikola Dragičević* Foundation

саве, рођене Митровић. У Јагодини је завршио гимназију као ђак генерације иако је истовремено шегртовао у обућарској радњи. За студије је скупљао новац пишући и режирајући драме. Уписао је студије филозофије и убрзо постао сарадник-новинар Политике, претежно економске рубрике. Као веома активан новинар није могао да настави редовне студије филозофије, па се уписао на Економски факултет на којем је и дипломирао пре Другог светског рата. Помагао је и школовање свог брата Душана који је дипломирао на Правном факултету и сестре Милене која је завршила Учитељску школу у Јагодини. Године 1931. већ је био изабран у Управу Удружења новинара Србије и у више мандата био благајник Удружења. Изузетно много се ангажовао у акцијама за прикупљање прилога за изградњу новинарског дома у Франкопанској улици 28, данашњој Ресавској. Само од Михајла Пупина Београдска секција Удружења добила је пет хиљада динара. Као члан Извршног одбора за градњу Новинарског дома био је веома активан и у изради пројектног задатка. Захваљујући првенствено његовом залагању грађење Новинарског дома започето је 1. октобра 1933. године и било завршено 7. априла 1935. године. Никола Драгићевић је покренуо и акцију за оснивање Задруге која ће градити станове. Иако мали, станови су располагали заједничким просторијама које су се користиле за окупљања на породичним и пријатељским слављима. После Другог светског рата, Никола Драгићевић био је професор на Високој дипломатској и

1903 in Soko Banja. He finished the gymnasium in Jagodina as the first in his class although he worked an apprentice in a shoemaking shop while attending school. He collected the money needed for his studies by writing and directing dramas. He enrolled in studies of philosophy but soon became a journalist of *Politika* daily newspaper, mainly as a contributor of its economy section. As a highly active journalist, he could not continue with his studies of philosophy and thus enrolled at the School of Economics of the University of Belgrade where he graduated before World War II. He helped educate his brother Dušan who graduated from the School of Law and his sister Milena who finished the Teacher Training School in Jagodina. In 1931, he was already elected to the Management Board of the Association of Journalists of Serbia and served as treasurer of the Association for several mandates. He was extremely involved in actions to collect contributions for the construction of a journalist's home at no. 28 Frankopanska Street, today's Resavska. From Mihailo Pupin alone the Belgrade Section of the Association received five thousand dinars. As a member of the Executive Committee for the construction of the House of Journalists, he was also very active in the preparation of the project assignment. Thanks primarily to his efforts, the construction of the House of Journalists began on October 1, 1933 and was completed on April 7, 1935. Nikola Dragičević also initiated the founding of the Cooperative which was to build housing. Although small, these apartments had common spaces

Љубица Војтех и Никола Драгићевић, из породичне архиве
Ljubica Vojtech and Nikola Dragičević, family archive

новинарској школи, а затим је прешао на Вишу статистичку школу основану Уредбом СИБ-а 1958. године, где је до пензионисања предавао Економску географију. Објавио је пет уџбеника Економске географије Југославије и велики број текстова у Политици. Био је љубитељ уметности и пријатељ многих уметника. У његовом стану су се окупљали и често боравили млади и тада непознати уметници, али и они већ афирмисани, међу којима Лазар Личеноски, Ђорђе Лобачев, Пјер Крижанић, Антон Хутер, Петар Палавичини, Ристо Стијовић и многи други ствараоци. Колекција уметничких дела поклоњена је Народном музеју у Београду. Фондација *Mr ph Љубица Војтех Драгићевић и ing. оесс. Никола Драгићевић* основана је 28. децембра 1993. године са износом од двадесет пет хиљада немачких марака, у циљу доделе новчане награде по једном најбољем дипломираном студенту фармације и економије на Универзитету у Београду.

used for gatherings and celebrations with family and friends.

After World War II, Nikola Dragičević was a professor at the High School for Diplomacy and Journalism and then went on to teach at the Higher School of Statistics founded by the federal government of Yugoslavia in 1958 where he remained until his retirement as a professor in Economic geography of Yugoslavia. He was also the author of a considerable number of texts published by *Politika* daily newspaper.

He was a lover of the arts and a friend of many artists. Many of them gathered and stayed in his apartment. Among the already established and the young artists he often hosted were Lazar Ličenoski, Đorđe Lobačev, Pjer Križanić, Anton Huter, Petar Palavičini, Risto Stijović and many others. His collection of art works has been gifted to the National Museum in Belgrade.

The *Mr ph Ljubica Vojtech Dragičević and ing. oess. Nikola Dragičević* Foundation was established on December 28th, 1993 with a sum of twenty-five thousand Deutsch marks and an aim to offer financial awards to the best students of pharmacy and economy, one from each field of study, alumni of the University of Belgrade.

Зграда на Обилићевом венцу 26
Building at 26 Obilićev venac

(rs)

Фондација Косте Мигрића Обилићев венац 26, стан 10 Београд

Коста Мигрић, инжењер бродоградње (1921-1997) оставио је 1995. године свој стан Универзитету у Београду. Поштујући његову жељу да се стан издаје а средствима од закупнине стипендирају најбољи студенти, Универзитет је 2000. године основао Фондацију Косте Мигрића и од тада доделио више десетина стипендија студентима различитих факултета. Четворособан стан дарован Универзитету у Београду налази се на Обилићевом венцу 26 у стамбено-пословној згради која је припадала породицама Панђела и Мигрић, који су деценијама у њој живели. Петоспратна зграда, касније надзидана шестим спратом, изграђена је по пројекту руског архитекте Владимира Билинског на месту првобитне породичне

(en)

The Kosta Migrić Foundation 26 Obilićev venac, apartment 10 Belgrade

Kosta Migrić, naval engineer (1921-1997), left his apartment to the University of Belgrade in 1995. Respecting his wish that the apartment be rented and the revenue gained used to finance scholarships intended for the best students, the University of Belgrade established the Kosta Migrić Foundation in the year 2000 and has since awarded several dozen scholarships to students of various faculties.

The four room apartment donated to the University of Belgrade is located at no. 26 Obilićev venac in a residential/commercial building that belonged to the Pandela and Migrić families who resided in it for decades. The five-story building, with a later added sixth floor, was designed by architect Vladimir Bilinski on the spot of the original family

Детаљ фасаде / Detail of the façade

A Legacy to Remember and to Keep

LEGACY OF THE
UNIVERSITY OF BELGRADE
ENDOWMENTS

(105)

Ентеријер фондацијског стана број 10

куће Косте-Коте Панђеле, порушене 1933. године, када је отпочело грађење репрезентативне палате породице Панђела, његове кћери Оливије и њеног мужа, трговца Борислава Мигрића. Њихов син, унук Косте-Коте Панђеле, добротвор је Универзитета у Београду.

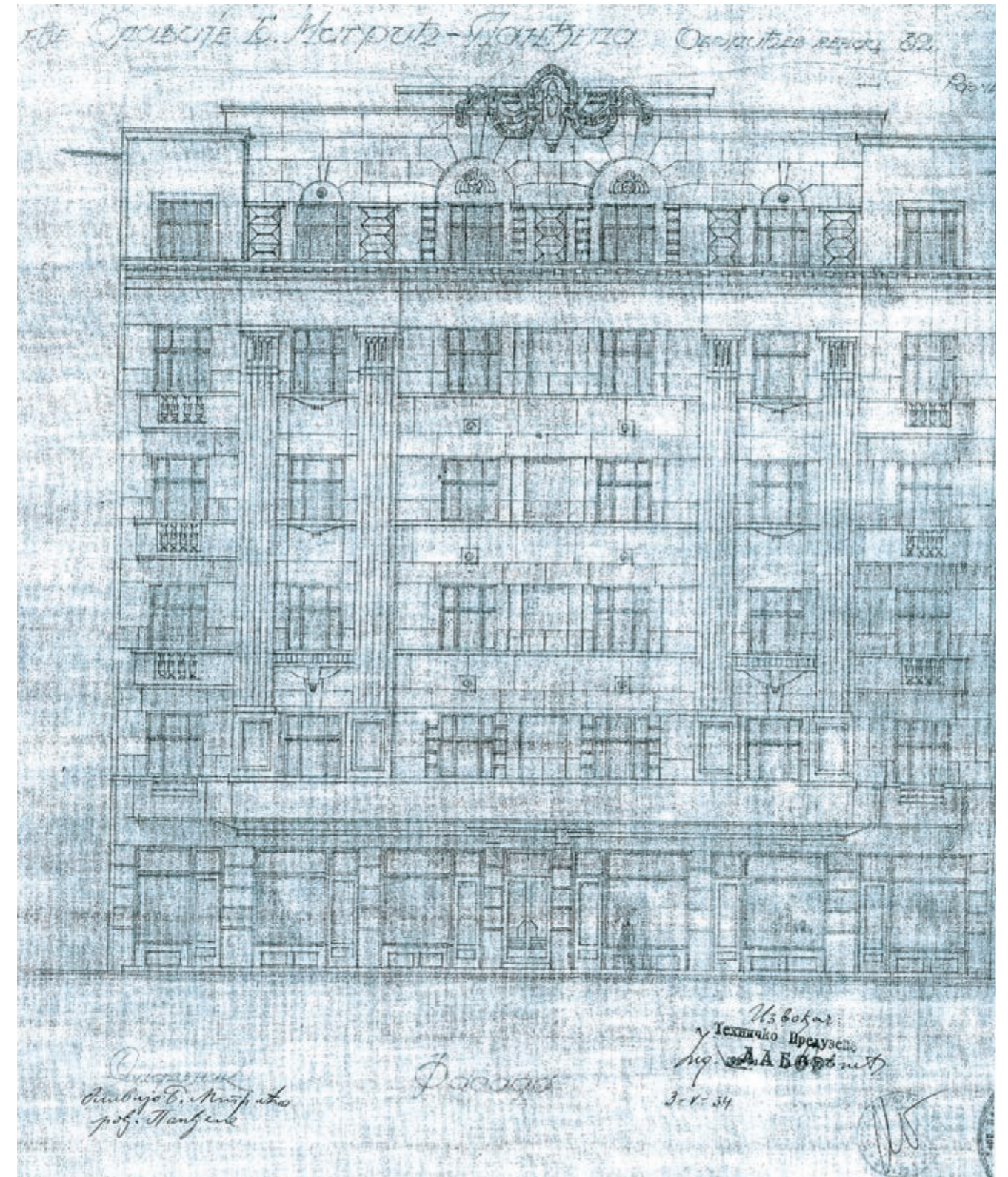
У пространом салонском стану јасно и функционално организованог простора карактеристичног за станове у зградама из двадесетих и тридесетих година XX века, истичу се пажљиво обрађени детаљи, као што су штуко декорација и преградна врата усклађена са основном концепцијом екстеријера обликованог у духу Ар-декоа.

Interior of Foundation apartment no. 10

home of Kosta-Kota Pandela torn down in 1933, the year of construction of the representative palace of the Pandela family, his daughter Olivia and her husband, Borislav Migrić, the merchant. Their son, the grandson of Kosta-Kota Pandela, became a benefactor of the University of Belgrade.

The spacious salon type apartment displays a functionally organized space typical of residences from the 1920's and 1930's. Carefully crafted details such as stucco decoration and the dividing door reflect the general Art Deco concept of the exterior.

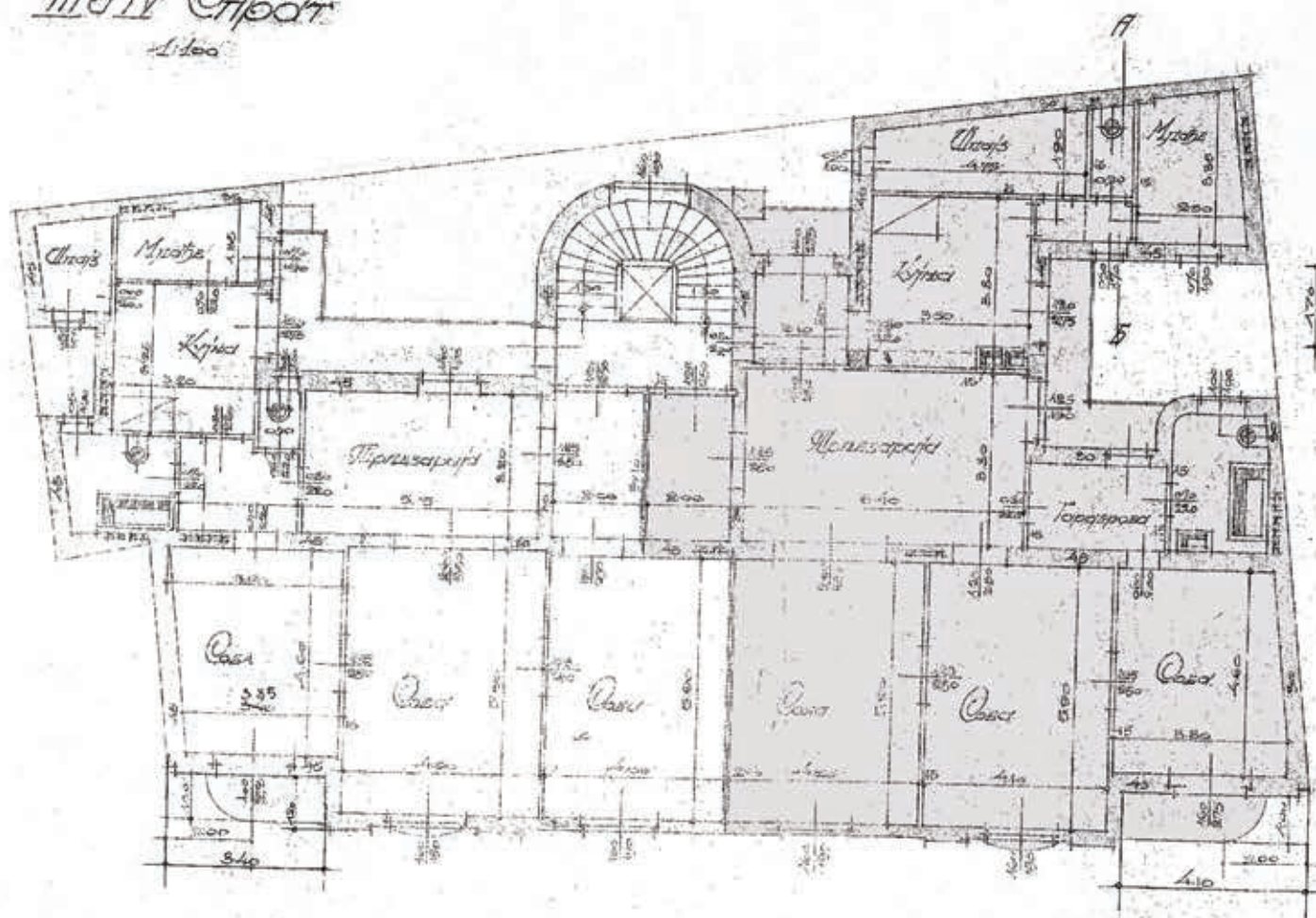

Изглед фасаде, цртеж из архивског пројекта
Facade, archive design

НОВЕ ЗГРАДЕ НА СМАЊУ
КЛУБОВЕ Б. Мигрић-Панћерић Обилићев венац 52.

III и IV Спрат
1:100

Основа стана, цртеж из архивског пројекта
Ground plan, archive design

04
5

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ			
ПРИМЉЕНО			
Датум	Број	Помоћ	Знак
04 10/1	-	-	-

Београд, 20. октобра 1995. године

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

БЕОГРАД
Студентски трг 1

Поштовани господине ректоре,

Желео бих да после моје смрти Универзитету у Београду припадне мој четворособни стан од 141 м², који се налази на Обилићевим Венац број 26/IV спрат, стан број 10, као легат под именом "Легат Косте Мигрића Универзитету у Београду".

Средства која се буду остваривала издавањем стана или на други начин, користила би се за стипендирање сиромашних и одличних редовних студената Универзитета у Београду, који су српске националности, православне вере и не припадају ниједној странци.

Напомињем да Универзитет не би имао право да стан прода или отуђи на било који други начин.

Коста Мигрић

Београд, Обилићев Венац 26

Писмо Косте Мигрића ректору
Letter of Kosta Migić to the Rector

Фондација Нови добротвори Универзитета у Београду

Године 2005. поводом обележавања стогодишњице од доношења Закона о Универзитету у Београду, Савет Универзитета у Београду донео је одлуку о оснивању Фондације *Нови добротвори Универзитета у Београду*.

Циљеви фондације су:

- обнова духа задужбинарства,
- финансијско помагање обнове и рада других задужбина и фондација,
- стипендирање студената,
- покриће материјалних трошкова за набавку опреме,
- помоћ студентима са посебним потребама,
- финансирање усавршавања научних радника Универзитета у Београду и
- унапређивање здравства на Универзитету у Београду.

Међу новим донаторима значајно место припада Гордани Радовановић (1928-2013), пореклом из породице београдских интелектуалаца. Школовала се у Београду, где је завршила и Фармацеутски факултет, али се никада није бавила својом струком. Захваљујући познавању седам светских језика успешно је радила у Туристичкој организацији Београда. Тестаментом из 2009. године оставила је у наследство Универзитету у Београду сва новчана средства која се у моменту

The *New Benefactors* of the *University of Belgrade* Foundation

In honor of the centennial of the Law on the University of Belgrade, in 2005 the Council of the University of Belgrade decided to establish the *New Benefactors of the University of Belgrade* Foundation.

The aims of the Foundation are:

- restoration of the spirit of endowment,
- financial assistance in the renewal and functioning of other endowments and foundations,
- student scholarships,
- covering the costs of equipment acquisition,
- providing assistance for students with special needs,
- financing research development of employees of the University of Belgrade and
- health promotion at the University of Belgrade.

Among the new benefactors, special place is taken by Gordana Radovanović (1928-2013), descendant of a family of Belgrade intellectuals. She was educated in Belgrade where she graduated from the School of Pharmacy of the University of Belgrade but she never worked in that field. Having command of seven foreign languages, she had a successful career in the Tourist Organization of Belgrade. By testament drawn in 2009, she gifted all the financial assets to be on her account at the moment of her passing to the University of Bel-

Гордана Радовановић/ Gordana Radovanović

њене смрти буду нашла на њеном рачуну, ради уплате у Фонд *Нови добротвори Универзитета у Београду*, за стипендирање одличних студената свих факултета Универзитета. Након њене смрти завештани износ од 54.254,92 евра уплаћен је на рачун Фондације. Из наведених средстава стипендирају се најбољи студенти Универзитета у Београду.

Од времена оснивања Фондације *Нови добротвори Универзитета у Београду* њени приходи се увећавају повременим донацијама.

grade. They were to be transferred to the *New Benefactors of the University of Belgrade* Foundation and used to provide scholarships for outstanding students of all faculties of the University. After her death, the bequeathed amount of 54,254.92 euros was paid to the Foundation's account. The best students of the University of Belgrade are awarded scholarships from the mentioned funds. From the time of its founding, the assets of the *New Benefactors of the University of Belgrade* Foundation have been enlarged by donations.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
РЕКТОРАТ

Студентски трг 1, 11000 Београд, П. Фах 122, Тел.: 011/635-153, 637-405, факс: 011/638-818
Београд, 04.10. 2005. године
03 Број: 1596/1

На основу чл. 41 и 113. Статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“, број 114/02) и чл. 10. и 26. Закона о задужбинама, фондацијама и фондовима („Службени гласник СРС“, број 59/89), Савет Универзитета у Београду, на седници одржаној 04.10. 2005. године, донео је

ОДЛУКУ
О ОСНИВАЊУ И УПРАВЉАЊУ
ФОНДОМ НОВИ ДОБРОТВОРИ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Члан 1.

Универзитет у Београду оснива Фонд „Нови добротвори Универзитета у Београду“ (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2.

Седиште Фонда је у Београду, Студентски трг 1.

Члан 3.

Циљеви Фонда су:

- обнова духа задужбинарства на Универзитету у Београду;
- финансијско помагање обнове рада других задужбина и фондова;
- стипендирање студената;
- покриће материјалних трошкова за набавку опреме;
- помоћ хендикепираним студентима;
- финансирање усавршавања научних радника Универзитета у Београду.

Члан 4.

Почетна средства Фонда износе 50.000,00 динара (словима: педесет хиљада динара).

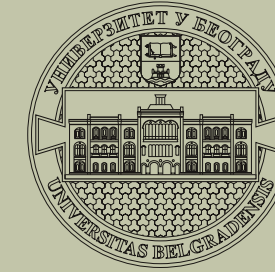
Члан 5.

Фондом управља Универзитет у Београду.
Начин управљања и коришћења средстава Фонда уредиће се Правилима Фонда.

Члан 6.

Одлука ступа на снагу даном доношења.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Проф. др Владимир Костић

НОВИ ДОБРОТВОРИ / The New Benefactors

Уколико желите да постанете Добротвор Универзитета у Београду, контакт можете остварити телефоном на бројеве: (011) 32 07 401 и 32 07 402 или електронском поштом на: kabinet@rect.bg.ac.rs

If you are interested in becoming a Benefactor of the University of Belgrade, please contact us by telephone +381 11 32 07 401 and +381 11 32 07 402 or e-mail kabinet@rect.bg.ac.rs

Фондација Гордана Јокић Кашиковић и Драгиша Кашиковић

Фондација је основана 2015. године са циљем награђивања најбољих студената Технолошко-металуршког, Машинског и Електротехничког факултета Универзитета у Београду, и то једној студенткињи и једном студенту, који су у претходној школској години завршили студије у року са највишом просечном оценом. Такође ће се награђивати и најбољи научно-истраживачки, односно стручни радови студената.

Гордана Јокић (1928-2020) је рођена у Београду где се и школовала. Дипломирала је на Технолошком факултету крајем педесетих година прошлог века. Заједно са супругом, гинекологом школованим у Француској, одлази крајем 1961. године у Африку. До краја шездесетих година ради у Гани, на Техничком факултету у Акри, где ће касније и докторирати. Потом је ангажована на пројектима УНЕСКО-а који се реализују у Западној, Источној и Јужној Африци. Била је и директор за науку и технологију за целу Африку руководећи наставним програмима пројекта УНЕСКО-а на универзитетском нивоу. Одржавала је семинаре, организовала симпозије и сарађивала на многим пројектима УНЕСКО-а за помоћ афричким земљама. У Африци је радила до пензионисања крајем осамдесетих година када се вратила у Београд. Све до средине

The Gordana Jokić Kašiković and Dragiša Kašiković Foundation

The Foundation was established in 2015 with an aim to award the best students of three faculties of the University of Belgrade – the Faculty of Technology and Metallurgy, the Faculty of Mechanical Engineering and the School of Electrical Engineering – and, in particular, one student of each gender who passed all their exams on time and with the highest grade point average. The best scientific-research, i.e. professional works of students will also be awarded. Gordana Jokić (1928-2020) was born in Belgrade where she also received her education. She graduated from the Faculty of Technology at the close of the 1950's. Together with her husband, a gynecologist educated in France, she moved to Africa in 1961. Until the end of the 1960's she worked in Ghana, at the Technical Faculty in Accra where she also defended her PhD thesis. She was subsequently engaged in UNESCO projects in Western, Eastern and South Africa. She was director for science and technology for all of Africa and head of UNESCO education programs at university level. She held seminars, organized symposia and took part in numerous UNESCO projects of aid for African countries. She worked in Africa until her retirement at the end of the 1980's when she returned to Belgrade. Until the mid-1990's she par

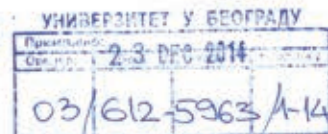
Гордана Јокић/ Gordana Jokić

деведесетих година учествовала је више пута у различитим Унесковим мисијама. После коначног повратка у Београд, договоривши се са сином Александром Јокићем, доктором физичке хемије који живи у Канади, Гордана је одлучила да Универзитету у Београду поклони део своје имовине са жељом да се оснује Фондација која би носила њено и име њеног покојног брата Драгише. Средствима Фондације, која су у моменту оснивања износила педесет хиљада евра, стипендирали би се по њеној и по жељи њеног сина, не само најбољи студенти, већ и они који су у току студија написали оригиналан рад.

icipated several times in different UNESCO missions. Following her definite return to Belgrade, with the consent of her son, Aleksandar Jokić, doctor of physical chemistry who lives in Canada, Gordana Jokić Kašiković decided to donate part of her assets to the University of Belgrade with an intention to establish a foundation that would bear her and the name of her late brother, Dragiša. With the funds of the Foundation, which amounted to fifty thousand euros at the time of its establishment, scholarships would be awarded, according to her and her son's wishes, not only to the best students, but also to those who wrote an original work during their studies.

На основу чланова 10. и 11. Закона о задужбинама и фондацијама ("Службени гласник РС број 88/2010"), оснивач Гордана Јокић из Београда, ул.Светогорска бр.38, донела је 18.12.2014. године, у Београду, следећи

**ОСНИВАЧКИ АКТ
ФОНДАЦИЈЕ "ГОРДАНА ЈОКИЋ КАШИКОВИЋ И ДРАГИША КАШИКОВИЋ"**

Члан 1.

Гордана Јокић из Београда, ул. Светогорска бр.38, ЈМБГ 1812928715297 оснива Фондацију "Гордана Јокић Кашиковић и Драгиша Кашиковић", са седиштем у Београду, Студентски трг 1 (у даљем тексту: Фондација).

Члан 2.

Фондација се оснива у циљу награђивања најбољих студената Технолошко-металуршко, Машинског и Електротехничког факултета Универзитета у Београду.

Циљ из става 1.овог члана оствариваће се једном годишње исплатом три новчане награде у износу од по 300 (трестотине) евра у динарској противвредности, према званичном средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, студентима са факултета наведеним у ставу 1.овог члана и то:

- 2.1. за једну студенткињу која је у току претходне школске године завршила основне академске односно интегрисане основне академске и мастер академске студије у року са највишом просечном оценом,
- 2.2 за једног студента који је у току претходне школске године завршио основне академске односно интегрисане основне академске и мастер академске студије у року са највишом просечном оценом,
- 2.3. једна награда студенту или студенткињи за најбољи научно-истраживачки рад односно стручни рад студента, не мора бити први аутор.

Награде се додељују у складу са Правилником о награђивању студената Универзитета у Београду бр.612/594/1/09.

Члан 3.

Ради остварења циља из члана 2.овог акта, одређујем да Фондацијом управља Универзитет у Београду, Студентски трг 1, који ће из свог састава Одлуком Савета Универзитета именовати три члана Одбора Фондације и управитеља Фондације.

Члан 4.

Именујем проф.др Миодрага Поповића, из Београда, ул. Луке Војводића бр.51 ЈМБГ 1607948710264 као лице овлашћено за заступање Фондације.

Лице овлашћено за заступање Фондације дужно је:

- 4.1. да по доношењу одлука Савета Универзитета у Београду из члана 3.овог акта, припреми предлог статута Фондације и да га, по добијању моје писмене сагласности, да на усвајање Одбору Фондације, уз добијање сагласности Савета Универзитета у Београду.
- 4.2. да по усвајању Статута из тачке 4.1. става 2.овог члана поднесе пријаву за оснивање Фондације Агенцији за привредне регистре.
- 4.3. да по извршеној регистрацији Фондације и ради печат Фондације, отвори динарски и девизни рачун код поштовне банке.

ОСНИВАЧ ФОНДАЦИЈЕ

Гордана Јокић

Задужбина Александра Котуровића

Светогорска 46, стан 1
Змаја од Ноћаја 13Ц, стан 51
Београд

Александар Котуровић је тестаментом завештао своју непокретну имовину Универзитету у Београду. Рођен је у Новом Саду 1930. године. Основну школу је завршио 1941. године у Земуну, а Шесту мушку гимназију у Београду, 1950. На Електротехничком факултету у Београду дипломирао је 1958. године. На истом факултету одбранио је магистарски рад 1969. и докторску дисертацију 1974. године.

Александар Котуровић је своју професионалну каријеру започео 1958. године као сарадник у Лабораторији за електронику Института за нуклеарне науке *Винча*, радећи ту до пензионисања. Током вишедеценијског рада остваривао је значајне стручне и научне резултате и био претежно ангажован на пројектовању и реализацији инструментације за мерење и надгледање јонизујућег зрачења. По његовим пројектима реализовано је више генерација мерне опреме којом су снабдевани тадашња Југословенска народна армија, Цивилна заштита, десетине медицинских центара, као и привредних организација. Иако је био изузетно посвећен научном и стручном раду у области којом се бавио, Александар Котуровић био је и свестрано

The Aleksandar Koturović Endowment

46 Svetogorska Street, apartment 1
13C Zmaja od Noćaja Street,
apartment 51, Belgrade

Aleksandar Koturović bequeathed his real estate to the University of Belgrade in his will. He was born in 1930 in Novi Sad. He finished elementary school in Zemun in 1941 and high school, the Sixth Gymnasium for Boys, in Belgrade in 1950. He graduated from the School of Electrical Engineering of the University of Belgrade in 1958. He defended both his master's and his doctoral theses at the same school, in 1969 and 1974 respectively.

Aleksandar Koturović began his professional career in 1958 at the Laboratory for Electronics of the Institute of Nuclear Sciences *Vinča* and worked there until his retirement. Over the course of several decades of work, he achieved significant professional and scientific results and was mainly engaged in the design and implementation of instrumentation for measuring and monitoring ionizing radiation. Several generations of measuring equipment were realized based on his projects and supplied to the then Yugoslav People's Army, Civil Defense, dozens of medical centers, as well as economic organizations. Being particularly devoted to research in the relevant scientific field, Aleksandar Koturović was likewise a broadly educated

Александар Котуровић / Aleksandar Koturović

образован: познавалац и љубитељ књижевности, музике и сликарства. Волео је природу и у младости се бавио планинарењем. Аматерски се бавио и рестаурирањем старих часовника и фотографијом.

Као један од задужбинара, даровао је Универзитету у Београду своју непокретну имовину: стан у Светогорској улици број 46 у Београду и стан у Улици Змаја од Ноћаја број 13Ц. После његове смрти 2017. године и оглашавања Универзитета у Београду за наследника непокретности, регистрована је Задужбина његовог имена, са циљем да се награђују најбољи мастер радови из области електронике на Катедри за електронику Електротехничког факултета Универзитета у Београду.

man: a connoisseur and lover of literature, music and painting. He loved nature and was involved in mountaineering activities as a young man. As an amateur, he was engaged in the restoration of old clocks as well as in photography.

As one of the benefactors, he donated the following real estate holdings to the University of Belgrade: an apartment at no. 46 Svetogorska Street in Belgrade as well an apartment at no. 13C Zmaja od Noćaja Street in Belgrade. After his death in 2017 and the announcement of the University of Belgrade as the legal inheritor of his real estate, the Endowment bearing his name was established with an aim to award the best master's works defended in the field of electronics at the Chair for Electronics of the School of Electrical Engineering of the University of Belgrade.

Плакета Лука Ћеловић Требињац
The Luka Ćelović Trebinjac Plaque

(rs)

Дан задужбинара и Плакета Лука Ћеловић Требињац

Савет Универзитета у Београду установио је Одлуком од 28. фебруара 2018. године Дан задужбинара Универзитета у Београду, са циљем да се изрази захвалност и поштовање добротворима који су Универзитету завештали своју имовину или даровали значајну донацију. Дан задужбинара обележава се у част Луке Ћеловића Требињца, највећег добротвора Универзитета у Београду, који је сву своју непокретну и покретну имовину даровао Универзитету.

Истом одлуком установљено је и додељивање Плакете Лука Ћеловић Требињац са повељом. Плакета се додељује појединцу или правном лицу за посебан допринос неговању и развоју задужбинарства. Годишње се додељује једна Плакета, коју уручује ректор Универзитета на свечаности Дана задужбинара.

За успешну сарадњу, подршку у развоју идеје задужбинарства, као и за допринос у испуњењу циљева задужбина и фондација, физичким и правним лицима Универзитет у Београду додељује захвалнице.

(en)

Benefactors' Day and the Luka Ćelović Trebinjac Plaque

The Council of the University of Belgrade established the *Day of Benefactors of the University of Belgrade* by Decision of February 28, 2018, with the aim of expressing gratitude and respect to those who bequeathed their property to the University or made a significant donation. *Benefactors' Day* is marked in honor of Luka Ćelović Trebinjac, the greatest benefactor of the University of Belgrade, who bequeathed all his movable and immovable property to the University.

By the same Decision, the University of Belgrade instituted the award of the *Luka Ćelović Trebinjac Plaque* with charter. The Plaque is awarded to individuals or institutions for exceptional contributions to the development of University endowments. It is awarded to one recipient annually and presented by the rector of the University of Belgrade to mark the University *Benefactors' Day*.

The University of Belgrade awards certificates of appreciation to individuals and institutions for successful cooperation, support in the development of the idea of endowment, as well as for contribution to the fulfillment of the goals of endowments and foundations.

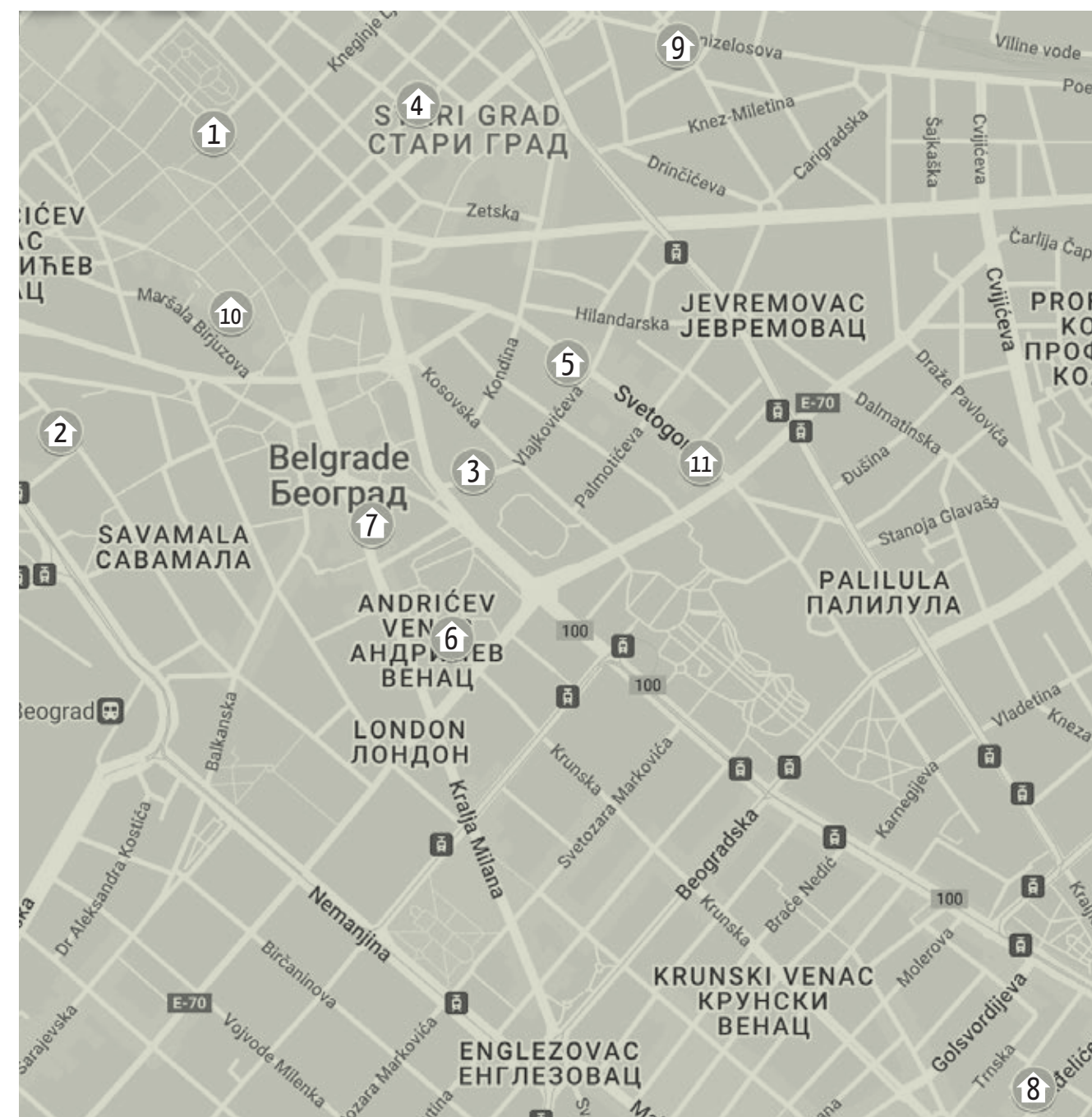

Задужбина Луке Ћеловића Требињца (Карађорђева 65 и Коче Поповића 1)
The Luka Ćelović Trebinjac Endowment (65 Karadordeva Street and 1 Koče Popovića Street)

Капетан Мишино здање Студентски трг 1, Београд	(1) Captain Miša's Mansion 1 Studentski trg, Belgrade
Задужбина Луке Ћеловића Требињца Краљевића Марка 1, Гаврила Принципа 14 и 16, Карађорђева 65, Коче Поповића 1 и 3-9, Београд	(2) The Luka Ćelović Trebinjac Endowment 1 Kraljevića Marka Street, 14 and 16 Gavrila Principa Street, 65 Karadorđeva Street, 1 and 3-9 Koče Popovića Street, Belgrade
Задужбина Ђоке Влајковића Влајковићева 5	(3) The Đoka Vlačković Endowment 5 Vlačkovićeva Street
Задужбина Светозара Видаковића и жене Магдалене Господар Јевремова 55	(4) The Svetozar Vidaković and Wife Magdalena Endowment 55 Gospodar Jevremova Street
Задужбина Влајка Каленића Светогорска 12	(5) The Vlačko Kalenić Endowment 12 Svetogorska Street
Задужбина Миливоја Јовановића и Луке Ћеловића Андрићев венац 12	(6) The Milivoje Jovanović and Luka Ćelović Endowment 12 Andrićev venac
Фондација Милана Стефановића Смедеревца и супруге Даринке Теразије 39	(7) The Milan Stefanović Smederevac and Wife Darinka Foundation 39 Terazije Street
Задужбина Љубице М. Здравковић Синђелићева 26	(8) The Ljubica M. Zdravković Endowment 26 Sindelićeva Street
Задужбина Веселина Лучића Ђорђа Јовановића 5; Гундулићев венац 39 и Веницелисова 30	(9) The Veselin Lučić Endowment 5 Đorda Jovanovića Street; 39 Gundulićev venac and 30 Venizelosova Street
Фондација Косте Мигрића Обилићев венац 26	(10) The Kosta Migrić Foundation 26 Obilićev venac
Фондација Александра Котуровића Светогорска 46; Змаја од Ноћаја 13Ц	(11) The Aleksandar Koturović Endowment 46 Svetogorska Street; 13C Zmaja od Noćaja Street

215 година

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

378.4:061.27(497.11)

БОРИЋ, Тијана, 1979-

Задужбинско наслеђе Универзитета у Београду : заоставштина за памћење и чување / [аутори текстова Тијана Борић, Снежана Тошева] ; [превод Јелена Ердељан] ; [фотографије Зоран Месаровић] = Legacy of the University of Belgrade Endowments : a legacy to remember and to keep / [text authors Tijana Borić, Snežana Toševa] ; [english translation Jelena Erdeljan] ; [photo credits Zoran Mesarović].
- Београд : Универзитет у Београду ; Belgrade : University of Belgrade, 2023 (Beograd : Alta Nova). - 127 стр. : илустр. ; 28 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Подаци о ауторкама преузети из колофона.
- Тираж 800.

ISBN 978-86-7522-068-8

1. Тошева, Снежана, 1965- [autor]

а) Универзитет у Београду (Београд) - Задужбине б) Универзитет у Београду (Београд)
- Фондације

COBISS.SR-ID 106552841

ЗАОСТАВШТИНА ЗА ПАМЋЕЊЕ И ЧУВАЊЕ
A Legacy to Remember and to Keep